Poveşti nemuritoare

28

Coperta:
CARMEN STĂNESCU

© Editura Ion
Creangă S.A. *Poveşti
nemuritoare,* 28

Toate drepturile aparţin Editurii Ion Creangă. Reproducerea integrală sau parţială a textului este interzisă şi va fi pedepsită conform legii.

ISBN 973-25-0532-X

EDITURA ION CREANGĂ S.A.
Piaţa Presei Libere, nr. 1
Sector 1, Bucureşti
Tel.: 222 32 54
Fax: 223 11 12
ROMÂNIA

ovesti nemuritoare

EDITURA ION CREANGĂ-BUCUREŞTI,
1996

Spiritul vulpii

ÎN APROPIEREA PĂDURILOR de pe Muntele Ţin trăia odată un fecic[r] mândru, pe nume lang U, cu bătrâna lui mamă. lang U se născuse pe malul Fluviului Galben. într-un an, apele fluviului s-au revărsat, pustiind totul; atunci mama şi-a luat băiatul şi ce a mai putut salva de furia apei şi au plecat în căutarea unui loc liniştit. Aşa au ajuns ei aici, pe Muntele Ţin. De mic copil, lang U o ajuta pe mama sa; ba strângea vreascuri din pădure, ba prindea peşte din râu. în fiecare zi se ducea în pădure, dar niciodată n-a străbătut-o până la capăt.

într-o zi de toamnă târzie, când frunzele copacilor se împodobiseră cu toate culorile, de la galbenul aurului până la roşul curmalelor, lang U merse în pădure, ca de obicei. Şi tot strângând

întruna vreascuri, a ajuns pe nesimţite într-un loc, pe unde nu mai fusese niciodată; rămase mirat de ce văzu: aci creşteau nenumăraţi pomi de şiţi[1] încărcaţi de fructe aurii. Deşi era după-amiază, razele soarelui aveau strălucirea dimineţii, raze şi fructe se îmbinau într-o armonie de culori, lang U s-a căţărat într-un pom şi a cules fructe, să le ducă mamei lui.

Cum a intrat pe poartă, i-a spus: . - Bucură-te, mamă, de Anul Nou vom avea şi noi băutură.

Mama băiatului se bucură nespus. Băutura preparată din şiţi era aşa de gustoasă şi de parfumată, încât de departe se simţea aroma. în noaptea de Anul Nou, bătrâna îi spuse fiului său:

- Băiete, în afară de băutură de şiţi şi nişte legume, nu avem nimic altceva în seara asta.

lang U a adus apoi băutura şi, cum a ridicat capacul, mireasma s-a răspândit în toată casa. Dar nici măcar n-a apucat să toarne în castroane, că deodată uşa casei se deschise încetişor şi un flăcăiandru intră, zâmbind, lang U şi mama lui

[1] Şiţi - pom fructifer specific Chinei.

gândeau: „De sărbători, cu cât sunt oameni mai mulţi, cu atât e mai vesel", lang U îl îmbie pe flăcău:

- Dacă vrei, rămâi, să petrecem împreună Anul Nou!

Bucuros, flăcăul răspunse:

- Dar frumos mai miroase băutura asta!

Şi ducând castronul la gură, îl goli pe nerăsuflate, lang U i l-a umplut din nou. Şi aşa au petrecut până s-a luminat de ziuă. Atunci flăcăul, ridicân-du-se să plece, spuse:

- Frate, mâine la miezul nopţii să aprinzi lumânarea şi voi veni îndată.

Şi se făcu nevăzut.

A doua zi, cam pe la miezul nopţii, lang U aprinse lumânarea şi ieşi în întâmpinarea oaspetelui. Dar, cum deschise uşa, dădu cu ochii de o masă încărcată cu toate bunătăţile pământului. Flăcăul era aşezat la masă şi-i făcea se,mne cu mâna. A ieşit atunci şi bătrâna şi, mută de uimire, exclamă:

- Ce-i asta, fiule?!

La care flăcăul răspunse:

- Mătuşico, toate astea le-am adus pentru dumneata. Şi am şi pentru lang U un dar.

Zicând acestea, vârî mâna în cingătoare şi scoase de acolo o bucată de aur mai mare decât limba unei vaci.

- Frate, ia-o! Este tocmai de pe Muntele Dragonului cel Negru. Tot muntele acesta e din aur, dar e păzit de un dragon negru şi nimeni nu se poate apropia de el. Eu, cu viclenie, am reuşit. Rămâi cu bine, dară, căci trebuie să ne despărţim.

lang U se uită la bucata de aur care strălucea de-ţi lua ochii şi cu părere de rău spuse:

- Frate, dacă ai alte treburi, du-te! Dar dacă vreodată îmi va fi dor de tine, spune-mi, unde te găsesc?

- E uşor să mă găseşti. Să intri în pădure şi să faci o sută de paşi, apoi să te aşezi cu faţa spre soare-apune, să mă strigi de trei ori şi voi veni negreşit.

Mamă şi băiat l-au petrecut pe flăcău.

Peste puţin s-au pregătit pentru sărbătoarea lampioanelor, de la jumătatea lunii ianuarie. Pentru acea seară, bătrâna pregăti o mâncare deosebită, ca de sărbătoare, lang U îşi făcu un lampion din hârtie roşie şi plecă în pădure să-l caute pe flăcău, să petreacă împreună. Umbrele

copacilor se întindeau înaintea lui, zăpada scârţâia sub picioarele sale. lang U numără o sută de paşi şi se opri. Se aşează cu faţa spre soare-apune, îşi drese vocea şi strigă de trei ori:

- Frate!

Nici nu apucă să termine de strigat, că se pomeni cu flăcăul în faţa lui. Amândoi se bucurară foarte mult. Acasă, bătrâna îi aştepta cu toate mâncărurile, după datină. După ce au mâncat şi au băut, bătrâna zise:

-Am auzit că în fiecare an, la 15 ianuarie, este mare sărbătoare în oraşul lang Giou, de ziua lampioanelor. Oare o fi adevărat? .

- Am auzit că lampioanele din lang Giou
sunt cele mai frumoase, adăugă lang U. ,

Flăcăul răspunse:

- Aşa e, frăţioare. Cum în seara asta nu
avem nici o treabă.să mergem şi noi să privim!

Bătrâna se sperie, auzindu-l:

- De aici şi până la lang Giou sunt câteva
mii de li[1] şi chiar dacă ar fi doar câteva sute de li
tot n-aţi putea ajunge în seara asta.

'Li - unitate de măsură pentru lungime, egală cu 500 m (n. red.)

Flăcăul râse:

- Nu ne trebuie prea mult timp să ajungem la lang Giou. Frăţioare, urcă-te în spatele meu. Plecăm imediat, ca să ne întoarcem mai devreme şi, la înapoiere, o să mai apucăm să tragem şi un pui de somn.

Flăcăul îl luă pe lang U în spate, ieşi afară şi după câţiva paşi se făcu nevăzut. Până să ajungă bătrâna la poartă, ei ajunseseră la Câteva sute de li distanţă. Pământul era acoperit de zăpadă albă, iar pe cer strălucea luna: pe zăpadă sclipeau lampioane roşii, iar pe cer sclipeau stelele ca de cristal.

După puţin timp, cei doi ajunseră la lang Giou. în oraşul acesta curgeau ape limpezi ca lacrima şi se înălţau clădiri vechi, cu acoperişurile răsucite. Pe străzi, pe poduri, peste tot erau agăţate tot felul de lampioane: în formă de leu, de floare de lotus, de peşti exotici, de fluturi, de rodii. Era mai lumină decât ziua.

Tot uitându-se ba la una, ba la alta, cei doi ajunseră la un pod de jad[1] unde se adunaseră

' ' Jad - piatră semipreţioasă, de culoare albă-verzuie până la

verde închis, cu luciu sticlos (n. red.)-

câteva sute de oameni. Se îngrămădiră şi ei printre ceilalţi şi văzură prinse de capetele podului două lampioane nemaipomenit de frumoase, înfăţişând două păsări fenix, care străluceau de-ţi luau ochii.

Mirat, lang U îşi spuse în sinea lui: „Oare ce mâini măiestre au făcut aceste lampioane?!"

Ascultând mai bine ce vorbeau oamenii, lang U înţelese că lampioanele au fost făcute de o fecioară, pe nume San San, ce locuia în acel oraş.

-Având mâini atât de îndemânatice, cât de înţeleaptă trebuie să fie acea fecioară! îi spuse el flăcăului.

Flăcăul îl apucă pe lang U de mână şi-l scoase afară din mulţime; apoi îi şopti:

-Acum te duc s-o vezi pe acea fecioară cu mâini de aur.

înfricoşat, lang U îi zise:

- Dar cum să mergem la ea, dacă n-o cunoaştem? Şi apoi, nimeni nu ne va lăsa să intrăm.

Dar flăcăul îl trăgea mereu de mână, zicându-i:

- Vino cu mine, nu-ţi fă griji!

Şi l-a tot tras până au ajuns în faţa unei porţi uriaşe. Acolo îi dădu o ramură cu două frunze şi-i spuse:

-Asta este o ramură fermecată: când o ţii în mână, nu te poate vedea nimeni.

Trecură prin prima poartă, apoi prin cea de a doua şi nici paznicii, nici slujnicele care duceau tăvi cu ceai nu-i văzură. Intrară apoi într-un pavilion plin cu tot felul de oglinzi şi cufere. Acolo, pe un pat, şedea San San. lang U era cât pe-aci să strrge:„Ce minune de fată!", dar se opri la timp.

San San era într-adevăr minunată. Dar era foarte supărată şi lacrimile-i curgeau şiroaie. A întors încetişor capul şi, uitându-se pe fereastră, şopti printre lacrimi:

- Oh, tată, oare de ce nu te gândeşti cui
vrei să-ţi dai propria fiică?!

în acel moment, flăcăul spuse:

- Surioară, nu mai fi supărată, am venit să
te peţesc.

Atunci San San se uită mirată în jur. Ne-văzând pe nimeni, întrebă:

- Oare îmi vorbeşte un duh sau un zeu?

La care flăcăul răspunse:

- Băiatul pe care ţi l-am adus nu e nici duh, nici zeu, este un om bun.

Şi, zicând aceasta, îndată luă rămurica din mâna lui lang U, care deodată se trezi faţă în faţă cu fata. Aceasta rămase încântată de băiat şi tare ar fi dorit să se mărite cu el, dar nu ştia ce vor zice mama, tata, fratele şi cumnata ei. Se auziră paşi şi lang U se sperie, mai ales că nu-l mai vedea pe flăcău alături de el. Noroc că pe masa de alături se afla încă rămurica fermecată. O apucă în grabă şi chiar în acel moment intră o slujnică, dar nu mai văzu pe nimeni.

în acea seară, băiatul rămase în casa lui San San. Adoua zi, aceeaşi slujnică îi aduse fetei câte ceva de mâncare, însă lang U din nou se făcu nevăzut prin puterea ramurii miraculoase şi slujrtica nu-l văzu nici de data asta. Dar mâncarea pentru o persoană nu ajungea pentru amândoi. Atunci San San îi spuse slujnicei:

- Mi-a plăcut mâncarea, să aduci mai multă
de acum încolo!

Slujnica nu se întrebă de ce-i cerea San San mai multă mâncare ca de obicei. De aceea, când

trebui să-i aducă iar de-ale gurii, aduse ca pentru trei inşi. Cei doi o dădură iarăşi gata. Văzând acestea, slujnica intră la bănuială şi chiar se întrebă de data asta: „Ce se întâmplă oare cu San San? înainte mânca aşa de puţin, iar acum mănâncă întreit?!"

Şi aşa mânca acum zi de zi.

Nu numai slujnica intră la bănuială, dar şi părinţii fetei începură să se mire cum de fata lor mănâncă atât de mult şi stă tot timpul închisă în casă. Oare ce s-a întâmplat cu ea?

într-o zi, mama fetei hotărî să afle adevărul.

Se furişă până la uşa pavilionului unde se afla San San şi de acolo trase cu urechea. Şi mare îi fu uimirea când auzi înăuntru o voce de bărbat. Dădu buzna pe neaşteptate, dar rămase şi mai mirată când, în afară de fata ei, aici nu mai văzu pe nimeni. Atunci îi spuse fetei sale că auzise o voce de bărbat la ea în cameră; dar San San c linişti, spunându-i:

- Mamă, nu e nici un străin aici, ţi s-a părut, de bună seamă!

Bătrâna n-o crezu şi începu să caute peste tot, dar nu găsi nimic. Seara *i povesti şi. soţului

său cele întâmplate peste zi. Tatăl fetei, când auzi unele ca acestea, se mânie foarte tare şi jură că-şi îngroapă fata de vie. Bătrâna încercă să ţină partea fetei, şi atunci cei doi începură să se certe. Auzind gălăgie, fratele fetei se duse să-i liniştească pe cei doi bătrâni şi astfel află şi el despre ce era vorba. Se întoarse în camera lui şi destăinui totul nevestei sale. Apoi, supărat, adăugă:

- Trebuie omorâtă în bătaie! Sau s-o îngropăm de vie, cum spune tata!

Nevastă-sa se arătă nemulţumită de hotărârea lor, şi spuse:

- De ce s-o îngropaţi de vie sau s-o omorâţi?

Mai află lumea şi vă mai faceţi şi de râs. Cel mai bine ar fi să ardă. Putem să dăm foc pavilionului, unde doarme San San, şi zicem că-i foc ceresc, drept pedeapsă.

Zis şi făcut. Când se înnopta, fără să aibă remuşcări, ei dădură foc pavilionului.

Peste noapte, cei doi se treziră în fum şi flăcări, lang U îşi aminti pe loc de flăcăul care-l mai ajutase şi altă dată şi începu să strige:

- Frate, frate, vino în fugă şi ne scapă!

Nici nu apucă să termine de strigat, că se trezi ră cu o pasăre mare, care se lăsă lângă ei şi îi luă pe aripi, ridicându-se în văzduh.

în acest timp, întregul pavilion se prăbuşea în flăcări. Pasărea îi duse pe cei doi până la Muntele Ţin şi îi lăsă în poarta casei lui lang U. Apoi bătu din aripi şi pe loc se prefăcu în feciorul cel inimos, lang U exclamă, plin de uimire:

- Tu erai, frate?!

- în aceste zile n-am părăsit oraşul lang Giou, spre a fi. mai aproape de tine, răspunse flăcăul. Acum se cade să mă duc şi eu acasă.

Nici nu mai aşteptă ca lang U să-i mulţumească, intră în pădure şi se făcu nevăzut.

Bătrâna lang îşi aştepta cu dor feciorul.

Văzându-I că se întoarce cu o fată aşa de frumoasă, îi dădură lacrimile de bucurie. Petre-cură multă vreme fericiţi, toţi trei; băiatul, în acest timp, îi povesti mamei sale toate întâmplările prin care trecuse.

Veni iar primăvara. începură ploile. Cum se mai *Încălzi vremea,* lang U plecă în pădure, să culeagă vreascuri. Se caţără într-un copac să taie uscături, când fără de veste începu o vijelie aşa

de puternică, de era cât pe-aci să-l dea jos. După ce trecu vijelia dinspre miazănoapte-răsărit, se ridică un nor întunecat, care ducea cu el un dragon negru. De câte ori îşi mişca dragonul coada, cerul era străbătut de tunete şi fulgere.

Fiara se duse direct la rădăcina unui brad. Uitându-se într-acolo, lang U văzu că sub acel brad se afla chiar flăcăul cel inimos. Acesta se lupta din toate puterile cu Dragonul cel Negru, lang U zvârli atunci cu putere toporul său asupra dragonului şi-l tăie pe jumătate: capul dragonului se zbătea într-o parte, iar coada în alta.

lang U coborî îndată din copac şi fugi la feciorul cel inimos. Acesta-i grăi:

~ Frăţioare, fiara pe care o vezi aici este Dragonul cel Negru de pe Muntele Dragonului, despre care ţi-am vorbit. De data asta, tu m-ai salvat pe mine. însă acum iarăşi trebuie să ne despărţim. Am de colindat multe mări şi ţări.

lang U parcă nu s-ar mai fi despărţit de el. în cele din urmă, îl întrebă:

- Frate, te cunosc de mult timp. Acum, fiindcă ne despărţim din nou, spune-mi, oare eşti om sau zeu?

Flăcăul îi răspunse: „

- lang U, să ştii că te-ai împrietenit cu *Spiritul vulpii.* Să nu mă uiţi niciodată.

După ce spuse acestea, îşi luară rămas-bun şi feciorul cel inimos se îndepărtă.

lang U rămase multă vreme pironit în loc, uitându-se după el. în cele din urmă plecă şi el acasă.

Arborele de ceai verde

CU MULT TIMP ÎNA'iNTE, era odată un munte, un munte pe care nu curgea nici un izvor. Şi, din această pricină, florile se ofileau şi iarba se usca, iar muntele era golaş. Oamenilor care locuiau la poalele muntelui nu le ajungea apa nici să-şi potolească setea. Din tată în fiu se chinuiau şi se întrebau când vor avea şi ei parte de apă pe săturate.

în acel sat trăia şi flăcăul Şî Liang, care de mic auzise pe bătrâni vorbind de apa vieţii, ce

putea fi găsită fie sub formă de iarbă, fie sub formă de pom, fie sub formă de rădăcină a vieţii cu floare verde. Cine are norocul să o găsească, acela poate avea câtă apă vrea. Băiatul se hotărî să meargă pe Muntele Kuantung, să caute apa vieţii. Auzind vecinii că Şî Liang vrea să plece, încercară să-i schimbe gândul, zicându-i:

- Şî Liang, deşi noi o ducem greu prin aceste
locuri, suntem totuşi liniştiţi. Adu-ţi şi tu nevastă
şi rămâi în casa ta.

Şî Liang le răspunse:

- Nu mă tem de zilele grele şi nici nu mă
gândesc să părăsesc pentru totdeauna aceste
locuri. Am auzit că pe Muntele Kuantung s-ar găsi
apa vieţii, mă duc acolo, să-mi încerc norocul.

Şî Liang plecă. Şi merse zile în şir, până când ajunse la Muntele Kuantung. Acest munte era acoperit de păduri nesfârşite, copacii se înălţau până la cer şi erau aşa de deşi, că nu puteai să vezi lumina zilei; iarba era aşa de mare şi de fragedă, că-ţi era milă să calci pe ea. în mijlocul acestei păduri susura un izvor cu apa limpede. Ajungând la izvor, Şî Liang luă puţină apă în căuşul palmei şi o gustă. Apa era dulce ca

mierea. Atunci băiatul se gândi că acolo unde este apa aşa de bună, acolo trebuie să fie şi apa vieţii, îşi făcu o colibă din crengi de copaci, în apropierea izvorului, şi începu să caute apa vieţii. A smuls fiecare fir de iarbă, a săpat la rădăcina fiecărei flori, dar n-a dat de ceea ce căuta. Iarba s-a uscat, florile s-au ofilit, dar Şî Liang căuta mereu şi nici nu se gândea să se întoarcă fără apa vieţii. A pătruns atât de adânc în inima pădurii, încât, pentru a găsi drumul înapoi la colibă, a crestat semne pe scoarţa copacilor.

Se apropia iarna. S-au stârnit vânturile şi a început să cadă zăpada.

Viscolul ţinu câteva zile. Peste tot se aşezase zăpada. Când a ieşit băiatul afară, a rămas uimit văzând că nu departe de coliba lui, pe un petec de pământ, zăpada se topise şi ieşeau aburi. în mijloc sta culcată o vulpe cu blana roşie ca focul. Până la el venea un puternic miros de băutură. Atunci a înţeles că vulpea era beată. Se aplecă, o ridică şi simţi cum tot corpul i se încălzeşte, de parcă ar fi cuprins în braţe o sobă. Duse vulpea în colibă şi se gândea că i-ar prinde bine o aşa blăniţă, dar nu se îndură s-o omoare.

După puţin timp, vulpea se trezi, deschise ochii, se scutură şi pe loc se prefăcu într-un fecior mândru, care se ridică de jos şi spuse:

- Frate, bine că te-am întâlnit pe tine, care ai avut milă şi riu mi-ai luat viaţa. Dacă aş fi dat peste altcineva, se termina cu mine. Eu sunt din Tibet şi am venit pe Muntele Kuantung să-mi văd prietenii. Am băut cam mult şi am căzut.

. Deşi i se părea foarte ciudat, văzând cât de blând era acel fecior, Şî Liang spuse:

- Dacă vrei, poţi să rămâi să te odihneşti în coliba mea.

Feciorul se bucură şi rămase peste noapte acolo. A doua zi, înainte de a pleca, el îl întrebă pe Şî Liang:

- Frate, eşti un om aşa de bun! Eu am o verişoară, n-o vrei de nevastă?

Şî Liang îl refuză, spunându-i:

- Frate, acolo de unde sunt eu oamenii o duc foarte greu. Cine ar vrea să meargă cu mine la sărăcia noastră?

Râzând, feciorul-vulpe continuă: . - Dacă vei avea necazuri, să mă cauţi în Tibet, la Muntele Cornului.

Şî Liang îl petrecu pe fecior până la poartă şi acesta se făcu nevăzut. Mai rămase câteva zile în pădure, dar n-a fost chip să găsească ceea ce căuta. După ce se mai socoti, hotărî că mai bine se duce în Tibet. Şi într-adevăr plecă.

Pe drum, unii îi spuneau că va trebui să treacă peşte mii de ape, alţii că va trebui să treacă peste zeci de munţi, dar nimic nu l-a putut opri pe băiat din hotărârea sa.

Şi merse, şi merse zile nenumărate şi, într-o seară, ajunse la malul unei ape adânci, de nu i se vedea fundul. Porni pe malul apei şi nu departe dădu de o potecuţă. Mergând pe acea potecuţă, ajunse la nişte colibe de iarbă. în faţa unei colibe, o tânără stătea aplecată şi semăna ceva. Când ajunse în dreptul ei, fata se ridică, îi aruncă o privire, apoi îşi văzu de treabă. Băiatul, uimit de frumuseţea fetei, nu scoase o vorbă, ci doar o privea. Zâmbind, fata îl îmbie:

- Poftim în casă!

De-abia atunci, Şî Liang îndrăzni să spună:

- Surioară, unde aş putea găsi o barcă, să trec râul?

La care fata răspunse:

- Nu te necăji, s-o găsi un mijloc să treci
apa şi să ajungi acolo unde ai pornit, numai să
nu uiţi să iei cu tine pe cel care îţi va da barca.

Apoi, aplecându-se deasupra apei, zise:

- Creşti, creşti!

Şi îndată frunzele unui lotus începură să se mărească. Apoi fata i se adresă lui Şî Liang:

-Acum, urcă pe una din frunzele lotusului!

Băiatul se cam codea văzând cât de fragilă e frunza de lotus, dar, cum puse piciorul pe ea, simţi cum se ridică în văzduh. Şi se înălţă el până la stele şi frunza începu atunci să sclipească întocmai ca o stea. Văzând minunea asta, băiatul ar fi vrut să se întoarcă la fată, s-o întrebe dacă ştie ceva de apa vieţii, dar nu mai fu cu putinţă.

Stelele începură să se răărească, vântul încetă să sufle şi deodată apăru soarele, iar frunza de lotus, strălucind ca o mătase, se opri lângă un munte. Acest munte semăna cu cornul unei vaci. Atunci, băiatul îşi zise: „Oare am ajuns la Muntele Cornului?", şi se îndreptă într-acolo.

Lângă munte era un sat. Cum ajunse Şî Liang iângă sat, feciorul-vulpe îi ieşi înainte şi-i spuse:

- Frăţioare, ştiam că ai să vii astăzi.

Apoi îl duse pe Şî Liang acasă. Părinţii feciorului-vulpe îl întâmpinară cu cuvintele cele mai calde, îi dădură hainele cele mai alese, mâncarea cea mai gustoasă. Văzând câtă apă şi câtă verdeaţă se află pe acest munte, Şî Liang nu mai avu stare, gândindu-se la sărăcia de pe muntele său şi zise:

- Frăţioare, eu am venit pe aceste meleaguri să caut apa vieţii.

La care feciorul răspunse:

- Nu-ţi face griji pentru atâta lucru.

Spunând acestea, îl duse pe Şî Liang la un izvor cu apă cristalină, în mijlocul căruia creştea un pomişor de ceai verde. De jur-împrejur erau numai stânci şi apa izvorului se prelingea printre ele. Feciorul se aplecă şi rupse o ramură din copăcelul de ceai, zicând:

- Oriunde vei înfige această rămurică, acolo va izvorî apa.

în culmea bucuriei, Şî Liang spuse:

- Frăţioare, acum arată-mi cum să ajung mai degrabă acasă.

Râzând, feciorul îi aminti:

- Să nu uiţi cumva pe cea care ţi-a dat barca!

Spunând acestea, feciorul se îndepărtă.

Cele auzite îl puseră pe Şî Liang în mare
încurcătură. Nu ştia cum trebuie să procedeze. După puţin timp, feciorul se întoarse şi zise:

- Totul este pregătit, dar să mergem mai întâi s-o vedem pe verişoara mea.

Şi îl luă pe Şî Liang de mână, iar acesta se pomeni dintr-o dată într-o caleaşca minunată, care porni ca Vântul pe deasupra munţilor şi apelor şi, într-o clipită, ajunseră la coliba fetei. Ea-i aştepta, împodobită de toată frumuseţea.

Feciorul strigă către Şî Liang:

- Frăţioare, coboară, te-am adus. la verişoara mea de care ţi-am pomenit! Verişoara, ai pregătit băutura de nuntă?

- Totul este pregătit, dar ai grijă să nu te îmbeţi şi să cazi iarăşi cine ştie pe unde, răspunse fata.

în seara aceea petrecură toţi trei; însă, a doua zi, mirii se urcară pe frunza de lotus şi se înălţară printre stele, zorind către casa băiatului.

Ajungând acasă, Şî Liang înfipse rămurica pe munte. Nu trecu mult şi începură să susure

apele. De atunci, pe acele locuri n-a mai lipsit apa şi, în scurt timp, muntele se acoperi de verdeaţă, iar oamenii au trăit fericiţi, amintindu-şi mereu de Şî Liang, cel care Ie-a adus fericirea.

Pasărea de aur şi duhul pădurii

ERA ODATĂ O PĂDURE atât de întinsă, încât, dacă intrai în ea, nu mai apucai să ieşi zile şi nopţi în şir. în acea pădure creşteau tot felul de copaci: brazi cu frunză verde tot anul, arţari cu frunză roşie toamna, stejari falnici şi multe alte feluri de copaci. Ce să mai vorbim! Dacă ai fi stat să numeri toţi copacii, ai fi tot numărat trei zile şi trei nopţi, şi tot n-ai fi terminat. Cel mai bătrân copac din pădurea asta, un dafin, avea crengile răsucite ca un dragon, iar în tulpina lui se afla o scorbură de mărimea unei odăi, în care trăia duhul pădurii. Din crengile uscate şi parfumate ale copacului, duhul pădurii îşi făcuse un pat; din

iedera care se căţărase pe copac, îşi făcuse perdea la uşă[1].

în vremea asta, departe de acea pădure, la marginea unui sătuleţ, era un ulm în care se aşeza din când în când o Pasăre de aur, tare gureşă şi jucăuşă. Alături de copac locuiau două familii despărţite între ele numai de un zid subţire. în familia din partea de apus a copacului, săracă lipită pământului, trăia Liu Ciuntien cu nevasta şi cu o bătrână de vreo 80 de ani. în fiecare noapte, la a cincea bătaie[2], Liu Ciuntien şi nevastă-sa se trezeau şi porneau moara de apă să macine, ca să prepare tou fu[3]. Ei se mulţumeau cu coaja şi resturile de la soia, iar brânza o vindeau şi cu banii dobândiţi cumpărau hrană pentru bătrână, în familia din partea de răsărit a copacului, familie cu stare, trăia Uang lufăng şi nevasta lui, care aveau şi ei o bătrână de vreo 80 de ani, surdă şi oarbă, neputând nici să se dea jos din kang[4].

[1] în China este obiceiul de a se aşeza o perdea sau o plasă peste uşă, pentru a împiedica pătrunderea ţânţarilor.

[1] Bătăi care indicau timpul.

[3] Tou fu - brânză din făină de soia.

* Kang - pat de cărămizi, care se încălzea dedesubt.

Uang lufăng şi nevastă-sa se ocupau cu strângerea dijmei şi urmărirea datornicilor şi nu aveau altceva de vorbit decât despre bani. Cât despre bătrână, amândoi socoteau că prăpădesc mâncarea pe ea şi-i doreau moartea.

în anul acela, pe vremea când arborii se îmbrăcau cu frunze verzi-gălbui, bătrâna lui Liu Ciuntien se îmbolnăvi de o boală grea. Cei doi fură cuprinşi de îngrijorare şi, din toată sărăcia lor, strânseră câţiva galbeni pentru leacuri. Liu Ciuntien îşi vându şi hainele de pe el, nevastă-sa renunţă şi ea la acul ei de păr, dar leacurile nu-i ajutară bătrânei şi aceasta muri. Liu Ciuntien avea mustrări de cuget că nu-i putuse dărui bătrânei nici o zi fericită, deşi aceasta cu mari sacrificii îl crescuse mare. Amândoi soţii îşi simţeau inima de parcă le era smulsă din piept şi plângeau în hohote.

în timpul acesta, vântul se opri şi începu să plouă. Ramurile copacului se aplecară şi Pasărea de aur văzu şi auzi totul. înduioşată, îşi deschise ciocul de parcă ar fi vrut să plângă şi ea şi, nemaiputându-şi stăpâni durerea, zbură din copac, pierzându-se în ploaia mărunţă.

Zbură, zbură Pasărea de aur, până ce ajunse la pădurea cea întunecată şi se aşeză în vârful unui dafin. Vântul începu atunci să bată şi ploaia se opri.

Frunzele copaciler străluceau ca poleite; salcia cea bătrână îşi lăsă la o parte coaja albă, dând la iveală verdele fraged. Cucul începu să cânte, cocoşul sălbatic să zboare, dar lacrimile din ochii Păsării de aur nu se mai uscau. Norii se împrăştiară, soarele răsări, iarba din pădure strălucea perlată de stropii de rouă, iedera de pe copaci îşi deschisese florile ca nişte fluturaşi, apa se scurgea picătură cu picătură de pe frunze. Albinele şi fluturii zburau din floare în floare. Pasărea cea neastâmpărată, tristă încă, nu se putu opri să nu se ducă să ciugulească florile de iederă. Ciugulea, ciugulea şi lacrimile-i curgeau. Dar deodată florile de iederă se mişcară şi perdeaua din gura scorburii fu dată la o parte. Din scorbură ieşi un bătrân cu faţa blândă şi o barbă lungă, albă. Părul strălucitor îi cădea peste sprâncene întocmai ca moţul unui cocor. Avea faţa roşie şi ochii jucăuşi ca de copil. Era duhul pădurii.

-Trăiescîn pădurea aceasta de zeci şi sute
de ani, dar, zău, n-am văzut niciodată o pasăre
plângând, îi spuse el. Oamenii spun că păsările
nu pot plânge. Pasăre de aur, tu de ce plângi
oare? ,

- Bătrâne duh, îi răspunse Pasărea, am
văzut astăzi un lucru care mi-a frânt inima şi atunci
cum să nu plâng?

Şi-i povesti cât de sărac era Liu Ciuntien, cum aveau grijă de bătrână, cum bătrâna s-a îmbolnăvit, cum i-au cumpărat leacuri şi cât de îndureraţi au fost când aceasta a murit. Apoi mai adăugă:

- Bătrâne duh, Liu Ciuntien şi nevastă-sa
sunt doi oameni nemaipomenit de buni. Nu sunt
mulţi la fel.

îngândurat, duhul răspunse:

- Pasăre mică, nu poţi să-ţi dai seama dacă un om este bun numai din atât. Să vezi dacă un om e bun sau rău, trebuie să-l supui la mai multe încercări.

- Nu, duhule, e aşa cum îţi spun eu, zise Pasărea de aur. Du-te neapărat să-i vezi şi te vei convinge.

Duhul pădurii se prefăcu atunci într-o bătrână negricioasă şi zbârcită, cu nişte haine petic peste petic şi plecă să-i vadă pe cei doi.

După ce o îngropaseră pe bătrână, Liu Ciuntien şi nevastă-sa se întorseseră acasă şi erau aşa de îndureraţi, că nu se atinseseră de mâncare. Ridicând capul, au văzut o bătrână slabă de-o bătea vântul, care şedea în uşa lor. Bătrâna le ceru ceva de mâncare. Liu Ciuntien îi aduse ce aveau mai bun în casă, iar nevastă-sa îşi arătă mila faţă de ea întrebând-o dacă nu este ostenită. Bătrâna răspunse:

- Sunt singură şi n-am pe nimeni, n-am ce să mă fac! Unde voi cădea, acolo voi muri şi eu.

Văzând-o pe bătrână, Liu Ciuntien îşi aminti de mama lui care murise şi, gândindu-se că nici bătrâna aceasta n-a avut parte de zile bune, îi zise, cu căldură în glas:

- Mătuşica, dacă nu te sperii de sărăcia noastră, rămâi la noi.

Apoi nevasta lui adăugă:

- Rămâi în locul bătrânei noastre care a murit de curând.

Bătrâna se învoi să rămână la ei.

Şi Liu Ciuntien şi nevastă-sa se purtau cu bătrâna cum se poate mai bine.

- Bătrânii şi copiii sunt la fel, trebuie feriţi de greutăţi, ziceau ei de multe ori.

Bătrâna, văzând cum cei doi se zbat cu tot ielul de greutăţi, ziua şi noaptea, nu mai vru să stea cu mâinile în sân şi-i ajută să facă tou fu. Tinerii, de câte ori se aşezau la masă, o lăsau întâi pe bătrână să se sature. Nevasta îi spunea bărbatului, fără să audă bătrâna:

- Bătrânii îşi trag puterea din mâncare. Noi, ăştia mai tineri, putem răbda de foame.

Cei trei se zbăteau în mari greutăţi, dar se înţelegeau de minune.

Trecu aşa un an, trecură doi, Liu Ciuntien şi soţia lui se simţeau din ce în ce mai legaţi de bătrână. Cel de-al treilea an era pe sfârşite, când bătrâna îi chemă pe cei doi şi le spuse:

- Dragii mei, astăzi trebuie să plec.

Tinerii nu se gândiseră niciodată că s-ar putea întâmpla una ca asta şi începură să se văicărească:

- Măicuţă, măicuţă, spune-ne unde am greşit faţă de dumneata, sau suntem prea săraci?

Oare cu ce te-am supărat, de vrei să pleci din casa noastră?

Bătrâna dădu din cap şi le răspunse:

- Nu mai vorbiţi prostii! Alături de voi, zilele amare mi se par ca mierea. Supărată să fiu şi lângă voi îmi găsesc liniştea. Dar nu pot să mai rămân aici şi astăzi va trebui să plec.

Liu Ciuntien mai încercă încă o dată s-o oprească pe bătrână, spunându-i:

— Măicuţă, după ce vei pleca de aici, casa noastră va fi goală. Spune-ne cel puţin unde să te căutăm?

Cu lacrimi în ochi, nevasta lui Liu Ciuntien zise şi ea:

— De trei ani de zile suntem împreună şi la bine, şi la rău. Acum, dacă pleci, noi ce-o să facem?

Bătrâna se gândi ce se gândi şi spuse:

- Dragii mei, oricum eu trebuie să plec. Aduceţi-mi nişte pământ de la rădăcina copacului cel mare şi vă voi face un chip ca al meu. Atunci când vă va fi dor de mine, să priviţi chipul.

Văzând că nu mai au cum s-o oprească pe bătrână, săpară la rădăcina copacului şi-i aduseră

pământul cerut. Bătrâna începu să-l frământe, murmurând:

-Am stat trei ani în casa lui Liu Ciuntien. N-am ce să le las drept amintire decât această păpuşă de lut, care să scuipe galbeni.

Bătrâna se făcu nevăzută, iar păpuşa începu pe dată să scuipe bani. Abia acum înţeleseră ei că bătrâna fusese un duh. viaţa în casa lor deveni din ce în ce mai îndestulătoare. Vecinii de la răsărit începură chiar să se mire. înainte, socotind că familia lui Liu Ciuntien este săracă, n-au catadicsit să le facă vreo vizită. Acum, însă, din te miri ce, găseau motiv să-i viziteze.

într-o zi, după ce iscodiseră cu privirea peste tot, dădură de păpuşa de lut, care scuipa bani. Curioşi, întrebară:

- De unde aveţi minunea asta?

Liu Ciuntien, care nu minţea niciodată, le spuse tot adevărul.

După ce Uang lufăng se întoarse acasă,, luă o frânghie şi, ajutat de nevastă-sa, o spânzură pe bătrâna lor. Acum erau fericiţi că au o gură mai puţin la masă şi că în curând vor avea şi ei o păpuşă de lut. Se aşezară în curte şi începură să

jelească. Dar erau aşa de prefăcuţi, că începu să bată vântul care le duse cuvintele până departe, iar soarele se îngălbeni de furie.

Pasărea de aur văzuse şi auzise tot. Supărată, îşi deschise ciocul şi, nemaivrând să asculte plânsetul prefăcut, zbură din copac drept către duhul pădurii.

Vântul bătea din ce în ce mai tare şi Pasărea de aur abia de mai putea să zboare. Cu greu ajunse la dafin şi se aşează pe o crenguţă, dar vântul p zvârli de acolo şi ea începu din nou să zboare. Apoi reuşi să se prindă de o ramură, dar vântul năvalnic frânse ramura şi smulse penele păsării. Ea încercă atunci să se agate de iedera din copac, dar şi aceasta îşi strânsese frunzele. Vântul o arunca dintr-o parte în alta.

Deodată, Pasărea de aur simţi că a căzut; însă n-o durea nimic, căci o prinsese în braţe duhul pădurii. Cu blândeţe, acesta o certă:

- Pasăre mică, de ce zbori pe vântul ăsta? Ce treabă grabnică te-a trimis la mine? Ştii bine că i-am făcut fericiţi pe cei doi tineri cumsecade. Acum ce mai vrei?

în grabă mare, Pasărea de aur spuse:

- Bătrâne duh, sunt supărată de nu-mi văd capul! Am venit într-un suflet să-ţi spun ce am mai văzut şi, când vei afla, n-ai să mă mai certi.

Şi îi spuse tot ce mai văzuse şi mai auzise.

Tăcut, bătrânul duh încruntă din sprâncene, ca şi când ar fi plănuit ceva, apoi, într-un târziu, spuse:

- Orice ai spune, eu nu cred că în lume pot fi asemenea oameni.

- Dacă nu mă crezi, du-te şi-ai să vezi cât de răi şi de lacomi sunt cei despre care tocmai ţi-am vorbit, îl îndemnă Pasărea.

- Bine, mă duc să mă conving.

Şi iarăşi duhul pădurii se prefăcu într-o bătrână slabă şi peticită şi porni la drum.

în curând ajunse la casa lui Uang lufăng. După ce-şi îngropaseră mama, Uang lufăng şi nevastă-sa aşteptau să se ivească bătrâna cea sfântă şi ba mai vărsau câte o lacrimă, ba îşi mai aruncau ochii pe drum, în aşteptarea ei.

Dintr-o dată apăru din mijlocul unei vântoase o bătrână tare slabă şi peticită, care se opri în dreptul porţii lor. Nevasta lui Uang lufăng tocmai se pregătea s-o alunge, când el o opri; îşi aminti

că păpuşa de lut care scuipa galbeni, din casa lui Liu Ciuntien, semăna leit cu această bătrână.

- Bătrânico sfântă, vino în casă la noi şi ai să primeşti mâncare mai bună decât în casa lui Liu Ciuntien.

Bătrâna însă, dând din cap, răspunse:

- Nu sunt deloc o bătrână sfânta, cum îţi închipui, ci o biată bătrână săracă. Fă-ţi dar po mană cu mine şi dă-mi un castron de orez, să-mi potolesc foamea.

Nevasta lui Uang lufăng se duse în casă după castronaşul cu orez, mormăind:

- De unde naiba s-a mai ivit şi pacostea asta de bătrână pe care acum trebuie să o tratăm ca pe o „sfântă"? Şi începu să caute până găsi nişte orez care era pregătit pentru porci; pe acesta i-l dete. - Bătrânico, îi zise apoi Uang lufăng, la vârsta asta n-ar trebui să mai umbli de colo-colo. - N-am pe nimeni pe lume, răspunse bătrâna. Unde oi cădea, acolo oi muri şi gata.

Auzind spusele bătrânei, Uang lufăng se bucură nespus, găsind în ele asemănare cu răspunsul dat lui Liu Ciuntien; apoi, adăugă:

- în casa noastră avem destule camere,
rămâi să locuieşti la noi.

Fără să scoată o vorbă, bătrâna intră în curte cu Uang lufăng. Era ora mesei şi-n fiecare zi la această oră cei doi se ospătau în toată legea. O duseră pe bătrână într-o cameră goală, iar ei se aşezară la ospăţ. După ce mâncară şi băură pe săturate, îi duseră şi bătrânei ce mai rămăsese de la masa lor.

Astfel a mâncat bătrâna prima oară în acea zi în casa lui Uang lufăng. La fel şi a doua oară. Cei doi nu se gândeau decât la păpuşa de lut care scuipă bani. Nevasta lui Uang chiar îi spuse acestuia:

- Vezi să n-o hrănim degeaba pe amărâta
asta de bătrână!

Uang lufăng se gândi ce se gândi, apoi, bătând din palme, spuse:

- Bun, m-am gândit la ceva.

Şi-i spuse la ce se gândise.

Auzind despre ce este vorba, nevastă-sa se bucură şi mai mult. Apoi se furişară amândoi în camera bătrânei. Aceasta adormise deja, dar ei o treziră.

- Bătrânico, îi spuse Uang lufăng, dacă în tr-adevăr dumneata eşti acea bătrână sfântă pe care o aşteptam, fă-ne un om din lut care să scuipe bani, şi atunci vei fi în grija noastră timp de trei ani.

Speriată, bătrâna se uită la unul şi la altul, dar nu scoase nici un cuvânt. De ciudă, nevasta lui Uang începu să ţipe:

- Ţi-am spus eu că este o nenorocită de bătrână, dă-o afară imediat!

> Bătrâna însă nu se sperie de vorbele ei.

- E timpul să plec de la voi, spuse ea. Aduceţi-mi nişte pământ de sub copacul cel mare, că n-o să ne mai vedem şi vreau să vă las o amintire.

Bucuroşi, cei doi alergară îndată la copac, săpară la rădăcina lui şi-i aduseră pământul cerut. Bătrâna, după ce modelă o figură, spuse:

- Am locuit aici până la miezul nopţii, iar acum, la plecare, le dăruiesc figura de lut pe care o cheamă Viespea.

Şi se făcu nevăzută.

Figura aceea semăna cu Uang lufăng şi cu nevasta lui şi, când deschise gura, ieşi o viespe

lungă de trei degete, care începu să bâzâie prin cameră. Viespea începu de îndată să-i înţepe pe cei doi şi pe faţă şi pe trup, de se tăvăleau pe jos de durere. Şi-i înţepă şi-i înţepă, până ce tot Itrupul li se umplu de umflături, iar ei se rugau de iertare, fără s-o dobândească însă.

Multă vreme de atunci încolo duhul pădurii rămase ascuns în scorbura sa, vrând cu tot dinadinsul să uite că pot fi şi astfel de oamieni pe pământ. Ca să-şi mai ostoiască mâhnirea, se gândea cu drag la Liu Ciuntien şi la nevasta acestuia, dar şi la minunata Pasăre de auir.

Zeiţa florii de păr

NICI PREA DEPARTE, dar nici prea aproape de muntele Ţianşang, se afla un cătun în care trăia un copil, pe nume Man Şăng. Orfan de mamă şi de tată, copilul rămăsese în grija unchiului şi mătuşii sale. La rândul lor;, aceştia

aveau şi ei un băiat cam de vârsta lui Man Şăng. Unchiul se purta cu Man Şăng ca şi cu propriul său fiu, pe când mătuşa nu-l vedea deloc cu ochi buni, ba mereu se certa cu bărbatul ei din cauza băiatului. Şi aşa unchiul şi mătuşa o ţineau tot într-o ceartă.

Cam pe la vârsta de 13-14 ani, Man Şăng începu să înţeleagă totul. într-o zi, merse la unchiul său şi-i spuse:

- Unchiule, te-ai certat destul cu mătuşa din cauza mea. Eu acum m-am făcut mare, aş putea să-mi câştig singur pâinea.

Auzind aceasta, unchiul se întrista. Man Şăng continuă:

- Unchiule, nu fi îngrijorat, rândunelele vin şi pleacă în fiecare an, dar n-am văzut nici una moartă de foame, peştii din apă nu au nici ei locuinţă, dar n-a murit nici unul de frig. După ce voi pleca eu, vei avea şi tu zile mai fericite.

- Băiete, eu nu te pot opri, dacă vrei să pleci, pleacă! rosti unchiul, oftând.

îl luă pe Man Şăng şi se duseră la târg, unde din puţinii bani pe care-i avea îi cumpără câteva -lipii şi cu ochii în lacrimi îşi luă rămas bun de la el.

Man Şăng se afla pentru prima dată singur, încotro s-o apuce, oare? Uitându-se el spre miazănoapte, văzu norii albi de pe muntele Ţianşang, care sclipeau ca o oglindă în lumina razelor de soare. Dar oare de unde veneau acei nori argintii care acopereau muntele Ţianşang? Tare ar fi vrut băiatul să ştie. începu să se caţere pe munte.

Se caţără ce se caţără, până ce, către seară, ajunse la un mic cătun aşezat pe coasta muntelui. Aici văzu că dinspre apus veneau valuri-valuri de nori negri, iar în sat nu se auzea nici o mişcare. Intră în prima casă ce-i ieşi în cale. Afară se făcea din ce în ce mai întuneric şi în curând nu se mai văzu nimic.

Deodată începu vântul să urle, ca un lup înfometat. Apoi se porni o furtună cu tunete şi trăsnete, după care începu să cadă ploaia. Lui Man Şăng i se părea că tunetele vor dărâma casa, iar fulgerele vor arde pomii din curte. De-abia la miezul nopţii se opri ploaia. Era primăvară, în luna martie, şi după ploaie se făcu frig. Man Şăng era înfrigurat şi înfometat şi se gândea ce bine i-ar prinde puţină mâncare. Uitându-se afară, văzu o

luminiţă care se apropia din ce în ce. înfricoşat, băiatul credea că vine stăpânul casei să-l alunge. Luminiţa apropiindu-se tot mai mult, Man Săng văzu o femeie în alb care ţinea într-o mână o lampă-dragon şi în alta o tavă cu bunătăţi. Aceasta n-o luă nici la dreapta, nici la stânga, ci intră direct în casa unde era băiatul. Pe loc încăperea se umplu de un miros plăcut. Apoi, femeia rosti:

- Nu te teme, ştiu că eşti flămând şi îngheţat.

Ţi-am adus mâncare.

Şi puse mâncarea pe masă. La plecare, femeia îi mai spuse:

- Eu locuiesc nu departe de aici, în pădurea

de peri şi, dacă vrei, poţi să vii să mă cauţi.

Apoi apucă iarăşi cu o mână lampa şi cu alta tava şi plecă, lăsându-l pe băiat acolo.

Man Săng, încălzit şi sătul de mâncare, adormi îndată. Se trezi abia a doua zi când se lumină. Uitându-se afară, văzu un bătrân care mâna o turmă de oi. Se luă după bătrân şi-l întrebă:

- Bunicule, se află pe undeva, pe aici, o

pădure de peri?

Bătrânul, arătându-i cu mâna, îi spuse:

- La răsărit de acest munte.

Băiatul o luă la fugă către răsăritul muntelui.

Ajungând acolo, nu văzu nici o aşezare omenească, ci numai peri cât vedeai cu ochii. Aproape că-i venea a crede că a înţeles greşit, când, întorcându-se, dădu cu ochii de femeia în alb, care-i făcea semn cu mâna. Bucuros, Man Şăng fugi către ea. Femeia îl luă de mână şi-i spuse:

- Eu sunt zeiţa florii de păr şi tare-mi este milă de tine, aşa mic şi lipsit de ocrotire cum eşti. Rămâi să stai la mine.

Apoi îl duse în casă.

Man Şăng a trăit în bunăstare în casa zeiţei câţiva ani buni. Aceasta se purta cu el ca şi cu propriu-i frate. Zeiţa avea un evantai verde şi, de câte ori se stârnea vântul, îl ridica şi atunci vântul se oprea şi începea ploaia.

într-o zi, zeiţa florii de păr îi spuse:

- Man Şăng, după câţiva ani, îţi voi dărui şi ţie un evantai ca acesta.

Şi aceşti câţiva ani trecură pe nesimţite.

- Mâine vărul tău se însoară, îl anunţă zeiţa într-o seară, când stăteau la masă.

Man Şăng se bucură, dar pe dată se întrista gândindu-se că unchiul său n-are de unde lua bani ca să pregătească nunta. Veselă, zâna îi spuse:

- Unchiul tău s-a purtat bine cu tine, ar trebui să mergi acolo să-l ajuţi.

Şi, spunând acestea, zâna ieşi în curte, mişcându-şi evantaiul. Atunci se stârni vântul şi cât ai clipi din ochi apăru o lectică împodobită cu flori, urmată de câţiva fluieraşi. în aceeaşi zi, Man Şăng plecă însoţit de acest alai şi ajunse la unchiul său acasă. Mătuşa sa tocmai îşi făcea sânge rău că n-are bani să închirieze lectică, aşa cum se obişnuieşte la ei. Se bucură aşadar nespus văzându-l pe Man Şăng cu lectica şi fluieraşii şi se arătă prietenoasă cu el. A doua zi, verişorul se urcă în lectică şi, bucuros nevoie mare, se duse împreună cu fluieraşii să aducă mireasa.

îndată ce se termină nunta, Man Şăng le spuse:

-Acum e timpul să merg şi eu acasă.

Nemaiputând să-l oprească, unchiul şi mătuşă-sa îl petrecură^ pe Man Şăng până pe

culmea muntelui; apoi se despărţiră şi ei rămaseră să se mai uite după el.

După puţin timp, Man Şăng se întâlni cu zâna care-i ieşise în întâmpinare. Aceasta, văzând lectica şi fluieraşii, zise:

- Ce să mai facem acum cu lectica şi fluieraşii?

Şi doar ce mişcă evantaiul, că acestea dispărură. Unchiul şi mătuşa lui Man Şăng, văzând ce se întâmplase, rămaseră înmărmuriţi de uimire. Ca de obicei, tot mătuşa întrebă:

- Oare ce treburi învârte nepotul nostru? Şi de ce nu ne-a răspuns când l-am întrebat cu ce se ocupă?

Auzind acestea, unchiul lui Man Şăng se înfricoşa şi el.

în chiar aceeaşi seară, bătrâna beţivă a satului veni la ei după băutură. Din vorbă în vorbă, aceasta le zise:

- Ce vă pasă, v-aţi adus noră în casă, nepotul s-a ajuns, v-a adus lectică şi fluieraşi la nuntă!

La astfel de vorbe, mătuşa se schimbă la faţă. Bănuind ceva, bătrâne continuă:

- Man Şăng a plecat de atâţia ani de aici,
ce treburi învârte pe unde se află?

Mătuşa se sperie şi mai rău, socotind că bătrâna văzuse cum dispăruseră lectica şi flu-ieraşii şi, pentru a-i închide gura, dădu fuga în casă şi-i aduse o legătură cu bani:

- Ţi-am adus să-ţi iei de băutură şi să ştii că
noi habar n-avem cu ce treburi se ocupă Man
Şăng. Să nu mai vorbim despre aceasta.

Bătrânei nu-i venea să-şi creadă ochilor că a dat aşa noroc peste ea. Cu banii primiţi, se duse la cârciumă unde mancă şi bău bine, apoi plecă acasă. Cum ajunse, se trânti pe kang şi, ameţită cum era, începu să se laude la bărbatul ei care era slujbaş împărătesc:

- Voi, bărbaţii din slujba împăratului, tot vă
făliţi că prindeţi pe răufăcători şi pe cei care se
ridică împotriva împăratului, dar aţi prins pe cineva
până acum?

Apoi ea îi povesti cu de-amănuntul tot ce văzuse şi tot ce făcuse.

Cei doi se sfătuiră îndelung şi apoi se culcară. După câteva zile, bătrâna se duse din nou la unchiul lui Man Şăng, să-i ceară bani.

Mătuşa băiatului, de teamă să nu fie pârâţi la stăpânire, făcu rost de bani curii putu şi-i dete. Şi de data asta bătrâna se duse la cârciumă şi bău pe săturate. A doua zi se duse iarăşi după bani şi aşa s-a dus zi după zi, până ce aceştia nu mai avură de unde să-i dea. înfuriată, bătrâna îl trimise atunci pe bărbatul său la oraş, să-i pârască la stăpânire cum că au legături cu cei care se ridică împotriva împăratului.

în acea zi, Man Şăng se plimba împreună cu zeiţa florii de păr prin pădurea de peri. Deodată, uitându-se în evantai, zâna zise speriată:

- Nenorocire, mare nenorocire s-a abătut
asupra unchiului şi mătuşii tale!

Man Şăng se sperie şi el. Zâna rupse o frunză dintr-un păr, care pe dată se prefăcu într-un evantai verde. Apoi îi spuse băiatului:

- Ai crescut, acum ştii ce este binele şi ce
este răul. A venit timpul să-ţi dau evantaiul promis,
care te va feri de ploaie şi de vânt. în el vei putea
citi tot ce se întâmplă la mii de li depărtare, cu
ajutorul lui vei putea ajunge oriunde vei vrea, te
vei preface în orice doreşti şi vei putea face tot
ce-ţi doreşte inima.

Man Şăng luă evantaiul şi, cât ai clipi, amândoi se pomeniră în faţa casei unchiului său. Ajuns aici, văzu că unchiul şi vărul său tocmai erau luaţi de soldaţii împăratului. Furios, Man Şăng mişcă evantaiul şi pe dată frânghiile cu care erau legaţi cei doi căzură la pământ.

Zeiţa spuse atunci:

- Fiecare să-şi tragă ponoasele, după cum merită. Oare voi nu căutaţi cumva pe cei care se împotrivesc împăratului? lată, noi doi suntem dintr-aceia, aşa că luaţi-ne şi faceţi ce vreţi cu noi.

Soldaţii, înfricoşaţi şi ei, îi luară, dar nu îndrăzniră să-i lege; mergeau în urma lor, potri-vindu-şi paşii după ei. Aceştia înadins mergeau când mai repede, când mai încet, iar când ajunseră la palatul demnitarului din părţile acelea nici vorbă să îngenuncheze. Câţiva dintre soldaţi aduseră cătuşe să le pună la mâini, dar nici nu apucară să se apropie de ei, că zâna mişcă evantaiul şi atât ea cât şi Man Şăng se făcură nevăzuţi. Purtătorii cătuşelor căzură cu faţa la pământ. Se auzi apoi glasul zânei din grămada de cătuşe:

- Man Şăng, după un drum atât de lung, să ne odihnim şi noi puţin!

Oamenii stăpânirii porunciră atunci să fie aruncate cătuşele în foc. Dar şi de acolo se auzi glasul zânei:

- Man Şăng, nu adormi, în curând trebuie să ne întoarcem!

Auzind acestea, oamenii stăpânirii se speriară de moarte. Dacă cei doi plecau şi stăpânirea afla, atunci ei îşi pierdeau viaţa. Atunci îşi înmuiară glasurile şi ziseră:

- Vă rugăm să vă arătaţi! Noi nu avem nici o vină, aşa am primit poruncă, iar dacă aveţi curaj, haideţi cu noi la împărat!

Zâna şi băiatul izbucniră în râs:

- Şi ce mare lucru este să mergem la împărat? Suntem gata de drum.

Şi ieşiră la iveală.

în aceeaşi zi, oamenii stăpânirii aduseră cai şi o lectică, să-i ducă pe cei doi.

- Dacă. vreţi, mergeţi pe cai, dacă nu, în lectică!

- Nu vreau nici pe cai, nici în lectică, le spuse zâna. Aduceţi-ne două sticle şi, dacă veţi putea

să ne căraţi cu sticlele, să ştiţi că mergem, dacă nu, ne întoarcem.

De teamă să nu se facă iarăşi nevăzuţi, oamenii stăpânirii aduseră două sticle cu gura cât un bănuţ de argint. Zâna mişcă evantaiul, şi pe dată ea şi Man Şăng se făcură nevăzuţi. Apoi, din sticlă se auzi glasul zânei:

- Porniţi mai repede! Dacă nu faceţi aşa, plecăm înapoi!

Oamenii ridicară sticlele, dar acestea parcă aveau câteva sute de ţinuri[1]. Făcură numai câţiva paşi şi nu mai putură, atât de grele erau. Le lăsară jos şi începură să se roage:

- Nu putem să vă ducem, ieşiţi, rogu-vă, afară!

- Pe voi vă iertăm, dar să aduceţi pe cel care ne-a pârât, să ne care el.

Oamenii stăpânirii trimiseră repede după bărbatul bătrânei. Acesta ridică sticlele, dar după câţiva paşi era tot o apă de năduşeală şi capul îi vâjâia cumplit. Trebui să lase sticlele jos. Atunci îl loviră cu bicele până ce acesta căzu mort.

'Ţin - unitate de măsură egală cu o jumătate de kg.

Neavând încotro, oamenii stăpânirii cărară sticlele. în cele din urmă au ajuns la Beijing, pe jumătate morţi de oboseală. Patru dintre ei au ridicat cele două sticle şi le-au înfăţişat împăratului.

Nedumerit, acesta întrebă:

- Dar unde sunt cei doi rebeli?

Atunci, din gura unei sticle se auzi:

- Man Şăng, trezeşte-te, am ajuns în sala tronului de aur!

Iar din cealaltă sticlă:

-Am tras un pui de somn pe cinste, parcă nu m-aş mai scula!

Auzind glasurile care ieşeau din sticle, dar nevăzand pe nimeni, împăratul se înfurie şi porunci:

- Spargeţi de îndată cele două sticle!

îndată slujbaşii, ca să-i facă pe plac, aduseră ciocane şi sparseră sticlele în mii de cioburi. Din nou se auzi un glas:

- Păcat de sticlele astea!

Şi mai înfuriat, împăratul strigă:

- Unde sunteţi?

- Printre cioburile de sticlă, i se răspunse.

împăratul porunci să fie strânse cioburile de sticlă şi măcinate. Slujbaşii măcinară cioburile, prefăcându-le în pulbere. împăratul spuse:

- De data asta am terminat cu voi.

Dar n-apucă să sfârşească şi se auzi din nou vocea:

- Păcat de timpul pierdut!

împăratul se cutremură şi dădu poruncă să se arunce pulberea în apă. Slujbaşii, de faţă cu împăratul, aruncară pulberea în apă. Mulţumit că scăpase de cei doi şi nemaiauzind nici un glas, împăratul se pregătea să se întoarcă la palat, când, deodată, răsună din apă:

-Acum, cătotne-ai prefăcut în pulbere şi ne-ai aruncat în apă, n-ai decât să vii aici şi să bei din apă!

împăratul simţi atunci cum i se îngreunează capul şi i se moaie picioarele şi îndată căzu în apă. Tot atunci zâna, îmbrăcată toată în veşminte albe, şi Man Şăng în veşminte verzi, se ridicară deasupra apei. Mişcară fiecare evantaiul său şi pe loc se făcură nevăzuţi. împăratul era cât pe-aci să se înece. Cu greu a fost salvat de slujbaşii săi. Dar nici împăratul şi nici slujbaşii nu mai

îndrăzniră s-o caute pe zână, cât şi pe Man Şăng, spre a-i pedepsi.

De atunci, zâna şi Mang Şăng, întorcându-se în pădurea de peri, trăiră fericiţi. Man Şăng nu mai dori niciodată să se întoarcă la ai săi. Alături de zână, trăi până la adânci bătrâneţi, şi poate mai trăieşte şi astăzi.,

Surorile gemene

DEMULT, TARE DEMULT, să înveţi carte era o treabă foarte anevoioasă. Dascălii care nu-şi băteau elevii erau socotiţi dascăli proşti, tot aşa după cum părinţii care nu-şi băteau copiii se credea că nu ştiu să-i crească. Pe atunci, trăia o familie foarte înstărită, care avea un singur copil: un băiat ce se chema De Iu. Capul familiei dorea din tot sufletul ca De Iu să se instruiască şi să ajungă mare demnitar. Şi a angajat un dascăl foarte aspru, să se ocupe de instruirea băiatului.

Acesta îi dădea lui De Iu să citească în fiecare zi câteva cărţi, şi în ziua următoare băiatul trebuia să le ştie pe de rost, chiar dacă nu înţelegea mai nimic din ele. Tn plus, mai încasa şi câte o bătaie cu linia peste mâini, de i se umflaseră degetele, învăţa bietul De Iu până la miezul nopţii şi, când se culca, nu putea să adoarmă de frică, dar fără nici un folos, căci, a doua zi, dascălul îi da şi mai mult de învăţat. Slăbise şi intrase frica în băiat că, numai ce-l vedea pe dascăl, şi uita tot ce învăţase.

într-o seară, deşi trecuse de miezul nopţii, De Iu tot mai învăţa; dintr-o dată simţi că i se face capul din ce în ce mai greu. îi era aşa de somn, încât de-abia se mai ţinea pe picioare, dar se străduia să rămână treaz; în cele din urmă, adormi cu capui pe masă şi visă că dascălul se îndrepta amenințător către el, cu linia în mână. De frică se trezi şi văzu că în faţa lui se afla o fată cu faţa ca o piersică pârguită.

- Pe mine m-a adus aici vântul şi, văzând că-i lumină, am intrat, îi spuse ea zâmbind. Te rog, lasă-mă să înnoptez la tine!

Speriat, De Iu răspunse:

- Nu se poate, nu se poate! Nu pot să te găzduiesc! Caută-ţi un loc în altă parte!

Dar fata, nici gând să se mişte:

- Cum de nu-ţi este milă de mine? Vin aşa de departe şi aici nu cunosc pe nimeni, unde să mă duc?

Nemaiputând răbda, băiatul spuse:

- Nu-i vorba că n-aş vrea să te las să înnoptezi aici. Dar ce ştii tu câte necazuri am eu! Dacă mâine nu ştiu cărţile acestea pe dinafară şi, mai ales, dacă află dascălul că am găzduit o fată, mă omoară în bătaie!

Fata începu să râdă:

- Să înveţi lecţia pe dinafară e o treabă foarte uşoară.

- Dacă zici că e o treabă uşoară, învaţ-o tu, să te văd! spuse De Iu, înfuriat.

Fata luă cartea, o deschise la întâmplare şi citi lecţia o dată, apoi închise cartea şi spuse pe dinafară ce citise. De Iu rămase uluit: nu ştia cum făcuse fata, de reuşise să înveţe atât de repede.

- Dacă mă asculţi, fii sigur că mâine ai să ştii lecţia, îi spuse ea. Şi acum nu te mai chinui toată noaptea.

De Iu nu mai putea de bucurie şi mirare. Fata deschise apoi gura şi slobozi o perlă mică, zicându-i lui De Iu:

- Ţine în gură perla asta ce ţi-o dăruiesc, dar, ai grijă, nu cumva s-o înghiţi!

Băiatul încuviinţă bucuros şi-şi vârî perla în gură. Imediat simţi că şi fără să citească ştia cartea pe dinafară. Uşurat, începu atunci să vorbească şi să râdă cu fata.

înainte, de unul singur, noaptea-i părea nesfârşită; acum, în doi, nici nu mai simţi când se lumină de ziuă.

De Iu se spălă pe faţă şi, cu perla în gură, luă cartea şi se duse la dascăl. Acesta, aşezând linia pe masă, îl puse pe băiat să spună lecţia. De Iu nu mai tremura ca altădată şi spuse acum lecţia fără nici o greşeală, de la început până la sfârşit. Dascălul rămase mulţumit de astă dată, însă pentru a doua zi îi dădu de două ori mai mult de învăţat.

A fost pentru prima dată când De Iu n-a luat bătaie de când începuse să înveţe cu acel dascăl. Se întoarse în grabă în camera lui, unde-l aştepta fata plină de bucurie, şi-i înapoie perla. Seara n-a

citit decât o dată şi ştia lecţia pe dinafară. Fata era foarte isteaţă şi toată noaptea îi povesti tot felul de lucruri, aşa că de-abia în zori adormi; însă după puţin se trezi şi, cerând fetei perla, se apucă să mai repete o dată. Nici în ziua aceea De Iu nu luă bătaie, însă dascălul îi dădu mai mult de învăţat. întorcându-se în camera lui, fata îl primi din nou cu bucurie şi iarăşi statură de vorbă toată noaptea. Abia acum fata îi mărturisi că se numeşte Şuang Ţie şi că mai are o soră, pe nume Şuang Mei.

De atunci înainte, De Iu trebui să înveţe ziua, iar noaptea şi-o petrecea discutând cu fata.

Aşa au dus-o ei mult timp. într-o zi, De Iu, care toată noaptea nu dormise, aţipi cu capul pe masă. Tocmai atunci se nimeri să-l vadă dascălul, care pe dată începu să strige. Băiatul, speriat, începu să tremure şi din nebăgare de seamă înghiţi perla.

Când se întâlni seara cu fata, aceasta încruntă din sprâncene şi-i spuse supărată:

- Ţi-am spus să nu înghiţi perla, orice ar fi, dar tui nu m-ai ascultat, aşa că acum trebuie să ne despărţim.

Mâhnit şi nedorind să se despartă de fată, De Iu spuse:

- N-ai decât să-mi tai burta şi să scoţi perla,

îndurerată, fata îl certă:

- Ne-am înţeles aşa de bine şi acum ce fel de vorbe sunt astea? Nu mai pot rămâne aici şi trebuie să plec.

Băiatul o întrebă:

- După ce pleci, unde să te caut?

Fata îi răspunse:

- N-am să-ţi ascund nimic. în Ţiao Gicuo se află Muntele celor opt comori. Acolo stau eu.

Băiatul, mirat, o întrebă:

- N-am auzit până acum de Ţiao Gicuo. Poate sunt câteva mii de li până acolo. Cum ai să ajungi?

- Nu te îngriji de mine, îi răspunse ea. Vino în curte şi ai să înţelegi cum voi ajunge.

Pe măsură ce spunea acestea, vocea îi devenea dinte în ce mai slabă. îl apucă pe băiat de mână şi fl duse în curte. Acolo desenă o cruce pe pământ şi, aşezându-se în mijlocul ei, spuse:

- Vino, vântule de răsărit, şi tu, vântule de apus, şi duceţi-mă aşa cum m-aţi adus!

Şi deodată se iscă un vânt de la răsărit, apoi de la apus, şi fata începu să plutească uşor, precum frunzele copacilor; apoi se ridică în văzduh şi se făcu nevăzută.

Băiatul se uită mult timp după ea, apoi, mâhnit, intră în casă. Toată noaptea nu dormi de supărare şi nici mâncarea nu-i tihni. Iar de atunci, zi şi noapte se gândea numai la Şuang Ţie. Ar fi vrut să plece după ea, dar nu ştia unde se află acel loc; în plus, părinţii săi erau cu ochii pe el. Dar cu toate că nu dormea şi nu mânca mai nimic, acum era mai zdravăn ca înainte. Ţinea minte tot ce învăţa. Cum punea mâna pe pană, literele se şi aşterneau pe hârtie, aşa că dascălul fu nevoit să recunoască în faţa tatălui lui De Iu că t-a învăţat pe acesta tot ce trebuia să ştie pentru a pleca la examenul de demnitar. Părinţii i-au făcut băiatului bagajele, iar acesta, deşi nu avea tragere de inimă să plece, se gândea că, după ce va fi demnitar, va scăpa de severa supraveghere a părinţilor.

De Iu trecu toate examenele şi împăratul vru chiar să-l numească demnitar în capitală, dar el ceru să fie trimis în cel mai îndepărtat colţ de ţară împăratul îl trimise atunci pe De Iu în partea de

miazăzi a ţării, într-un loc numit Iun Nan. în drum spre Iun Nan, băiatul văzu că munţii erau din ce în ce mai falnici şi mai împodobiţi, apele mai liniştite şi mai limpezi, aşa că se gândi că nu mai era departe până la Ţiao Gicuo. Unde ajungea, întreba de numele acestui loc, dar în zadar: nimeni nu auzise de el.

într-o zi întâlni un bătrân vânător care-i spuse că Muntele celor opt comori se afla la câteva mii de li depărtare. De Iu îl descusu pe vânător cum se poate ajunge acolo şi plin de speranţă plecă mai departe.

Merse aşa două zile şi două nopţi, iar a treia zi văzu că satele se răresc şi că pe drum erau din ce în ce mai puţini trecători. După un timp întâlni un flăcău, cam de vârsta lui, care stătea tolănit la marginea drumului. Acesta era galben de parcă n-avea picătură de sânge în el.

De Iu se gândi că poate este bolnav sau a fost jefuit de hoţi şi, apropiindu-se atunci de el, îl întrebă:

- De ce stai aici întins, frăţioare? Vrei cumva să te ajut să te ridici?

Dar flăcăul îi răspunse:

- Să nu cumva să mă ridici! Eu sunt un om care n-are inimă.

De Iu se apropie atunci şi se uită la pieptul lui deschis; văzu că-i fusese scoasă inima şi de aceea flăcăul îşi acoperea pieptul cu amândouă mâinile. El vru să plece mai departe, dar îşi dădu seama că acel flăcău rănit pare un om bun, care are nevoie de ajutor. Aşa că-l întrebă:

- Spune-mi, băiete, cum pot să te ajut?

Flăcăul îl rugă pe De Iu să se aşeze lângă el, zicându-i:

-Am să-ţi povestesc tot ce-am pătimit eu. Am avut nenorocul să întâlnesc cel mai rău duh de pe pământ.

De Iu se aşează şi flăcăul începu îndată să-i povestească păţania lui:

- Pe mine mă cheamă Uang Gi şi sunt singurul copil la părinţi. Cu trei ani înainte mi-a murit mama şi, copleşiţi de durere, eu şi tatăl meu am hotărât să mergem la un templu, să ardem mirodenii în amintirea ei. Am plecat înainte de revărsatul zorilor şi după o bucată bună de drum am ajuns la templul Regelui de Jad. După ce am ars mirodeniile, am ieşit » curtea templului şi

deodată, de după o piatră albă, ne-a ieşit în cale o mândreţe de femeie, care a început să ne zâmbească. Tatăl meu a întrebat-o atunci de unde vine şi ea a răspuns că vine din spatele pietrei; apoi a întrebat-o pe cine mai are acasă şi ea a răspuns că nu mai are pe nimeni. După acestea, femeia a plecat. A doua zi, tata a trimis peţitori la casa acestei femei; ea era deja pregătită şi-i aştepta la poartă. în chiar aceeaşi zi, peţitorii au adus-o în casa noastră. La puţin timp după asta, tatăl meu a plecat după treburi. Rămânând singură, mândreţea aceea de femeie ce crezi c-a făcut? Şi-a pipăit faţa cu amândouă mâinile şi îndată faţa i s-a alungit şi s-a schimonosit, iar unghiile de la degete i-au crescut, prefăcându-se în nişte cârlige. Apoi s-a apropiat de mine şi a vrut să mă prindă, dar am reuşit să fug. Seara, i-am povestit tatălui meu tot ce se întâmplase peste zi, dar el n-a crezut nimic din ce i-am spus. însă de atunci n-am mai îndrăznit să mă arăt în faţa mamei vitrege, când lipsea tata de acasă. Aşa au trecut câteva luni. într-o zi, femeia aceea frumoasă, ştergându-şi lacrimile, a început să se plângă tatălui meu:

„Sunt tare mâhnită din cauza lui Uang Gi. Cu toate că nu-mi este fiu bun, eu îl socotesc ca şi copilul meu, iar el nici măcar mamă nu-mi zice".

Auzind acestea şi temându-se mai ales să n-o supăr pe mama vitregă, dacă voi rămâne acasă, tata mă trimise de atunci în fiecare zi în pădure să strâng vreascuri. în pădure întâlneam zilnic o tânără fată care se plimba de colo-colo, apoi se mai oprea din loc în loc şi îngâna ceva, iar câteodată îmi arunca priviri furişe. într-o seară, când m-am întors acasă, am auzit-o pe mama vitregă spunând:

„Dacă vrei să-l păstrezi pe fiul tău, am să plec eu, iar dacă mă vrei pe mine, trebuie să-mi dai inima lui".

Auzind aceste cuvinte, am intrat în casă şi am vrut s-o înfrunt pe mama vitregă, dar tata m-a oprit. A doua zi am plecat din nou după vreascuri. Eram mâhnit peste măsură şi mă gândeam: „Dacă voi pleca de acasă, poate că zgripţuroaica îl va pierde pe tata; dacă voi rămâne, poate că tata cu mâna lui mă va pierde pe mine". Tot gândindu-mă şi chibzuind ce să fac, m-am pomenit în pădure şi, oftând, am spus cu obidă:

„Munţii pot fi mutaţi din loc, apele îşi pot schimba cursul, numai necazul meu este foarte greu de urnit".

Atunci a apărut fără de veste în faţa mea acea tânără fată. Cu blândeţe, m-a întrebat:

„Ce alt lucru mai greu există pe lume, decât să muţi munţii din loc şi să schimbi cursul apelor?"

Pe moment n-am ştiut ce să-i răspund, gândindu-mă că aceasta era totuşi o fată şi încă prea tânără, ca să-mi fie de folos cu ceva. Atunci ea mi-a spus:

„De mult ştiu ce te frământă. Află că mama ta vitregă nu este alta decât zgripţuroaica din munţii de miazănoapte-apus şi vrea cu orice preţ să-ţi mănânce inima. însă, dacă mă vei asculta, zgripţuroaica nu va reuşi să-ţi facă rău".

A deschis apoi mâna şi mi-a dat o biluţă argintie, spunându-mi:

„Zgripţuroaica îl va pune în curând pe tatăl tău să-ţi scoată inima, dar tu să iei biiuţa şi să spui: «Prefă-te!», şi atunci biiuţa se va preface într-o inimă. Tu să dai tatălui tău această inimă şi să fugi în pădure, unde vei găsi un cal. Să încaleci şi să nu opreşti până nu se va opri calul singur".

Când m-am întors acasă, zgripturoaica se jelea de mama focului. Oftând, tata m-a luat de mână, am ieşit din curte şi am mers în tăcere până am ajuns în pădure. La umbra unei sălcii se afla un cal care aştepta. Atunci i-am spus tatălui meu:

„Este oare adevărat că zgripturoaica ţi-a cerut să-mi smulgi inima?"

Tata nu se putea opri din plâns.

„Nu mai plânge, tată! Ştiu că-ţi este greu să îndeplineşti porunca zgripţuroaicei, dar este o cale să scăpăm din asta".

Am scos aşadar biluţa şi am făcut cum mi-a spus fata: pe dată biluţa s-a prefăcut într-o inimă, l-am dat-o tatălui meu, ne-am despărţit cu lacrimi în ochi şi, încălecând, am plecat în goana calului. După un timp am auzit undeva un plânset, calul continua să gonească, dar plânsetul se auzea din ce în ce mai aproape, parcă ar fi fost la urechea mea. Fără să-mi dau seama ce fac, am oprit calul şi, când m-am uitat înapoi, am văzut o femeie îmbrăcată în alb, cu un coş în mână. Ajungând în dreptul meu, s-a oprit şi a început să se jeluiască:

„Doamne, Doamne, mi-a murit bărbatul şi soacră-mea m-a trimis după iarbă-fără-miez. Te

rog, fie-ţi milă de mine şi spune-mi unde să găsesc iarba-fără-miez".

însă eu i-am răspuns:

„Nu mai întreba pe nimeni, vieţuitoarele fără inimă mor, atunci cum ai să găseşti iarba-fără-miez?"

Cum am spus aceste cuvinte, calul s-a şi prăbuşit şi nu s-a mai ridicat de la pământ. în acel moment, femeia a aruncat coşul, şi-a pipăit faţa cu mâinile şi deodată faţa i s-a schimonosit, iar unghiile i s-au lungit ca nişte cârlige. Atunci zgripţuroaica a strigat:

„M-ai păcălit dându-mi o inimă falsă, dar acum ai să mi-o plăteşti".

S-a aruncat apoi cu furie asupra mea şi, prinzându-mă, mi-a smuls inima din piept. Când mi-am revenit, lângă mine se afla acea tânără fată care mi-a vrut binele. Ea nu m-a dojenit că nu i-am ascultat sfatul, ci doar mi-a spus:

„Ceea ce a înghiţit zgripţuroaica nu era o inimă falsă, ci o potcoavă în opt colţuri. Ea de-acum a murit. Dar tu eşti un om fără inimă. Eu am să plec la cele opt insule din cele patru mări, să caut iarba vie care-ţi va ajuta să-ţi crească din

nou inima. De data asta, te rog foarte mult să-mi asculţi sfatul. Aşteaptă-mă în acest loc".

Şi pe dată s-a făcut nevăzută. Asta este trista mea păţanie şi de aceea trebuie să stau aici.

După ce a terminat de povestit, Uang Gi l-a întrebat pe De Iu:

- Spune-mi, poate fi cineva mai bun în
lumea asta decât ea?

Ascultând povestirea lui Uang Gi, De Iu îşi aduse aminte de Şuang Ţie şi de perla dăruită de ea şi, oftând, spuse:

- Şi eu am întâlnit o asemenea fată şi nu
ştiu dacă o voi mai întâlni vreodată.

Dar nu apucă să termine, că se stârni un vânt şi pe dată apăru lângă ei o tânără fată. înmărmurit de bucurie, De Iu o strigă:

- Şuang Ţie!

Dar fata, ca şi când nu l-ar fi auzit, se îndreptă spre Uang Gi şi presără deasupra lui iarba vie. Imediat acesta se ridică de jos, plin de vigoare.

De Iu, plin de îngrijorare, gândindu-se că fata poate s-a îndrăgostit de altul, o mai strigă o dată:

- Şuang Ţie, oare de ce nu vrei să-mi răspunzi?

Fata îl privi mirată şi-i spuse:

- Ţi se pare, băiete, eu sunt Şuang Mei, pe sora mea o cheamă Şuang Ţie. Nu cumva tu eşti De Iu?

Bucuros că totuşi e pe urmele fetei de care se îndrăgostise, băiatul o întrebă:

- Unde este acum sora ta? Unde se află Muntele celor opt comori?

Şuang Mei îi luă pe cei doi şi, trecând de pe o culme de munte pe alta, tocmai când răsărea luna ajunseră la poalele unui munte falnic. De jur-împrejurul acestui munte se întindea o apă limpede cum e cristalul. Pe munte se aflau brazi argintii, printre care sclipea un pavilion înconjurat > de nouraşi. Şuang Mei făcu doar un semn cu mâna şi dintr-un tufiş de papură se desprinse o bărcuţă care se apropie cât ai clipi de mal. Două fete frumoase ca soarele coborâră din barcă şi le urară bun venit. Apoi se urcară cu toţii în barcă. La poalele muntelui îi aşteptau mulţi oameni, care îi primiră cu mare căldură. De Iu se tot uita în dreapta şi în stânga, dar printre atâtea fete

frumoase nu o vedea pe Şuang Ţie. Apoi se îndreptară cu toţii spre pavilion; la poartă îi aştepta un bătrân. Şuang Mei îi spuse:

-Acesta este De Iu!

Iar bătrânul răspunse:

- Bine aţi venit! Intraţi în curte!

De Iu intră în prima curte, şi din prima în a doua, şi din a doua în a treia, până ajunse într-o cameră de oaspeţi mare şi răcoroasă. Acolo, bătrânul îl ospăta pe cinste. Băiatul însă era cu gândul la Şuang Ţie şi se tot mira de ce nu mai apare odată. După ce au fost strânse bucatele, bătrânul spuse:

- Pari foarte obosit de drum şi ar trebui să te odihneşti.

îl conduse într-o cameră liniştită, ce era împodobită cu lucruri din lac roşu şi argint filigranat, dar fata nu era nici aici. îl cuprinse îngrijorarea şi abia cu greu adormi.

Nici a doua zi dimineaţă, Şuang Ţie nu se arătă. Bătrânul spuse din nou:

- Şuang Mei, du-i pe băieţi la Muntele de Răsărit, să se mai distreze!

După ce ieşiră din curte, De Iu întrebă:

- Unde este Şuang Ţie, de ce nu se arată deloc?

Dar Şuang Mei nu-i răspunse. îi duse pe băieţi la Muntele de Răsărit: la poalele acestuia curgeau ape cristaline; pe munte erau numai flori. Nu trecu mult şi întâlniră o mulţime de fete îmbrăcate în straie roşii şi verzi, care se plimbau pline de veselie. De Iu nu avea ochi să le vadă. Şuang Mei şi Uang Gi se ţineau de mână şi se bucurau, dar De Iu se simţea şi mai singur.

A treia zi, bătrânul o îndemnă pe Şuang Ţie să-i ducă pe cei doi la Muntele de Apus. Muntele acesta era acoperit cu bambus, iar stâncile erau mai frumoase decât cele pictate în tablouri. Fetele care se plimbau pe munte erau tot atât de frumoase ca Şuang Ţie. Şuang Mei şi Uang Gi erau şi mai fericiţi, iar De Iu şi mai întristat.

A patra zi, bătrânul o trimise pe Şuang Mei cu băieţii la Muntele de Miazăzi. însă doar ce ieşiră din curte şi De Iu, nemaiputându-se stăpâni, zise:

- Degeaba îmi arăţi toate frumuseţile, mai bine mi-ai arăta-o pe Şuang Ţie. Pentru ea am venit aici.

Auzindu-i vorbind astfel, Şuang Mei se schimbă la faţă şi răspunse:

- Am să-i spun lui Şuang Ţie că vrei s-o vezi; să vedem care e şi părerea ei.

Apoi fata, fără să mai piardă vremea, plecă la Muntele de Miazănoapte, de unde se întoarse cu răspunsul că Şuang Ţie vrea să-l vadă pe băiat.

Plecară împreună la Muntele de Miazănoapte. Aici intrară într-o peşteră de piatră. în fundul peşterii, pe o piatră, sta căţărată o vulpe roşie, care sări jos şi le ieşi în întâmpinare. Şuang Mei spuse:

-Aceasta este Şuang Ţie!

Cuprins de durere, De Iu se aplecă şi luă vulpea în braţe. Şuang Mei adăugă:

- Şuang Ţie nu mai are perla, fiincă tu ai înghiţit-o; de aceea nu şi-a mai putut recăpăta înfăţişarea omenească. De atunci stă ascunsă aici, de unde n-a mai ieşit şi cu nimeni nu s-a mai văzut.

Lacrimile îl podidiră pe De Iu şi începură să i se prelingă pe obraz; vulpea începu să plângă şi ea. După un timp, Şuang Mei spuse:

- Trebuie să plecăm.

Vulpea sări atunci din braţele lui De Iu, dar acesta, cu inima grea, zise:

- Numai din cauza mea Şuang Ţie a ajuns ceea ce este şi stă închisă în această peşteră rece de atâta timp. Nu pot acum s-o mai părăsesc.

Şi luă din nou în braţe vulpea.

Văzând aceasta, Şuang Mei spuse:

- De Iu, dacă tu o mai iubeşti pe Şuang Ţie, cum am văzut, aşteaptă aici şi eu mă voi duce ca gândul în pădurea de pe Muntele de Miazănoapte şi oricât de tare va fi vântul, oricât de mare zăpada, nu mă voi întoarce până nu voi aduce cu mine iarba care are puterea să dea afară perla pe care ai înghiţit-o.

Şi se făcu nevăzută.

De Iu aşteptă în peştera de piatră o zi, apoi încă una şi, în cea de-a treia zi, deodată apăru în faţa lor Şuang Mei. în mână ţinea un fir de iarbă şi-i spuse lui De Iu:

- Dacă vei mânca acest fir de iarbă, vei putea să dai afară perla înghiţită.

De Iu luă degrabă iarba din mâna fetei şi începu s-o mănânce, dar iarba aceea era mai amară decât fierea. Băiatul nu se dădu bătut şi o

înghiţi pe toată. Atunci simţi un zgomot în pântece şi, când deschise gura, scuipă perla lui Şuang Ţie. îndată vulpea se ridică în două picioare şi se prefăcu în fata frumoasă de care se îndrăgostise De Iu. E greu de descris bucuria lor, văzându-se din nou împreună.

în aceeaşi zi a fost mare sărbătoare: nunta celor două perechi de tineri, care au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi.

Duhul Scorpionului

CU MULT TIMP ÎNAINTE, când orezul se măcina aproape zilnic cu piatra de moară, trăia un flăcău care abia se însurase. Lângă casa lui locuia vărul său, care avea doi copii. Şi într-o zi, flăcăul o ajută pe tânăra-i nevastă să ducă orezul la moară, apoi plecă pe deal să taie iarbă. După o bucată de timp, răzbindu-l foamea şi setea, se întoarse. Apropiindu-se de moară, se miră că

măgăruşul mai învârtea roata şi că în jur era atâta linişte. Bruma de grăunţe trebuia măcinată de mult, de acum trebuia să fie şi masa gata. Când ajunse mai aproape, văzu coşul tot acolo unde-l aruncase, iar grăunţele se făcuseră pulbere. Roata tot se mai învârtea, dar nevastă-sa nu se zărea pe nicăieri. Să fi zis că a plecat la mamă-sa, nu s-ar fi putut să plece fără să-i spună şi lui; să fi zis că a fugit, n-avea de ce: de când se luaseră nu se certaseră niciodată.

Deshămă măgarul, strânse făina şi apoi plecă acasă. Dar nici acasă nu dădu de nevastă. Se mâhni aşa de tare, că nu mai avea chef de nimic. Ce să facă? începu să întrebe de ea în stânga şi-n dreapta, dar nimeni nu-i văzuse nevasta.

Se întoarse la moară, intră înăuntru şi, ridicând piatra, văzu dedesubt o crăpătură din care ieşi un scorpion negru de parcă era dat cu lac; avea un ac mai mare decât un ci[1]. Atunci înţelese că acel scorpion îi ucisese nevasta. în acea clipă, scorpionul se repezi la el, dar băiatul, sprinten, se feri în grabă. Alergă afară, luă secera pe care o lăsase lângă moară şi, lovind cu ea în

[1] Ci - unitate de măsură egală cu 33 cm.

burta scorpionului, îi tăie acul. Când să mai lovească o dată, scorpionul se prefăcu pe dată într-un nor negru care se ridică în văzduh. Din mijlocul norului se auzi un glas:

- Băiete, peste trei ani să te pregăteşti, că-ţi voi lua viaţa.

înfuriat, tânărul zvârli secera după nor, dar norul începu să se rotească spre miazănoapte-apus. Uitându-se în jos, tânărul mai văzu în piatra de moară o gaură adâncă şi întunecată: acolo erau îngrămădite lucrurile nevestei lui.

De atunci, tânărul ducea o viaţă singuratică. Când se întorcea de la moară nu-l mai aştepta nimeni cu masa pusă şi lampa aprinsă, nu mai avea cu cine schimba o vorbă. Ascuţise secera ca briciul şi o purta totdeauna cu el.

Aşa trecu mai bine de o jumătate de an, până ce într-o zi, când se întorcea de pe deal, văzu o fată care stătea pe o piatră la marginea drumului şi vărsa lacrimi amare. Atunci tânărul se apropie de ea şi o întrebă:

- E târziu, de ce stai aici şi plângi?

Fără măcar să se oprească din plâns, fata îi răspunse:

- Frăţioare, vezi-ţi de drumul tău şi nu te opri din cauza mea. Eu sunt o biată orfană, am rămas şi fără mamă şi fără tată şi nu mai are nici un rost să mai trăiesc.

Tânărul îşi simţi şi el ochii umezi. Se uită în jur, dar nu se vedea nimeni. Afară se întunecase deja, lumea în sat dormea. îşi frământa mintea ce să facă el acum cu această fată? După un timp, luându-şi inima în dinţi, spuse:

- Nu mai plânge, hai acasă la mine!

Fata îşi şterse atunci lacrimile şi acceptă să meargă cu el.

Ajungând acasă, tânărul se gândi că dacă va găzdui fata îi vor ieşi tot felul de vorbe. Se duse alături la vărul său, să se sfătuiască. Nevasta acestuia nu se culcase încă şi tocmai se căznea să croiască nişte bonetele pentru cei doi copii, dar, oricum măsura, tot nu ieşeau două bonetele dintr-un petecuţ de material. Tânărul le povesti cum a găsit-o pe fata aceea pe drum şi cum a adus-o acasă. Apoi zise:

- Vere, dacă vrei, vino la mine să dormim împreună şi trimit fata aici, să doarmă cu nevasta şi copiii tăi.

Zis şi făcut. Tânărul luă fata şi o duse acasă la vărul său. Copiii adormiseră de mult, dar.femeia tot se mai chinuia cu măsuratul. Văzând că tânărul îi zice acesteia verişoară, fata începu şi ea să-i zică verişoară, de'parcă se cunoşteau de când lumea.

Apoi cei doi au plecat.

- Verişoară, îi zise fata, nu te mai chinui,
dă-mi să-ţi fac eu boneţelele.

Luă foarfecă şi din două tăieturi le croi, apoi le cusu. Mai mult, broda pe una un fenix şi pe cealaltă un bujor, încât femeia nu mai putea de bucurie uitându-se la ele. în sinea ei se gândea: „Fata aceasta străină este frumoasă, harnică şi pricepută, noroc de cine o va lua de nevastă". O întrebă pe fată:

- Gum ţi se pare vărul meu? Dacă ar fi după
' mine, aş zice că vă potriviţi. Tu nu mai ai pe nimeni
pe lume, iar lui i-a murit nevasta.

Fata lăsă capul în jos şi îngăimă:

- Mă tem că vărul dumitale nu mă vrea!

Bucuroasă că fata nu este împotrivă, femeia
o luă de mână şi-i spuse:

- Fii liniştită, vorbesc t cu el.

A doua zi, cum se lumină, femeia se şi duse la tânăr acasă şi-i zise:

- Vere, ţi-am găsit o nevastă cum nu se poate mai bună!

Deşi bănuia despre ce este vorba, totuşi o întrebă:

- La cine te-ai gândit?

Verişoară-sa îi vorbi cu căldură de fata aceea străină, lăudând-o în fel şi chip. Bărbatul ei însă, fire care nu se aprindea atât de uşor, încruntă sprâncenele şi zise:

- Dar nu ştim de unde vine, nici ce-i cu ea. Să se însoare cu o fată găsită pe drum?

Dar nevastă-sa nu se lăsă:

- Ce nevoie are de toate astea? Se vede cât de colo că e o fată bună şi vărul nostru are nevoie de o nevastă care să-i facă de mâncare şi să-i coasă hainele. Tu habar nu ai cât de greu e să trăieşti singur.

Bărbatu-său nu mai avu ce zice şi tânărul acceptă în cele din urmă să se însoare cu fata. într-adevăr, o duceau foarte bine. Fata era potolită la vorbă şi foarte harnică. Tânărul era mulţumit şi toată lumea îi vorbea numai de bine. După vechiul

obicei, tânărul îşi ascuţea mereu secera şi ziua o purta cu el, iar noaptea dormea cu ea sub pernă. Nevastă-sa, nu se ştie de ce, cum vedea secera, se schimba la faţă. într-o zi începu să plângă fără de veste în faţa lui. Tânărul, crezând că-şi plânge iarăşi părinţii, se apropie de ea s-o mângâie, dar fata îl îmbrânci cât colo. El nu ştiu ce să mai creadă. Fata se opri din plâns, îşi şterse lacrimile şi-şl văzu mai departe de treabă. însă în aceeaşi seară, înainte de masă, îi zise:

- Cum să nu fiu supărată, sunt nevasta ta,
dar te porţi cu mine ca şi cu o străină.

Tânărul, neştiind de ce vorbeşte astfel, o întrebă:

- De ce crezi treaba asta?

Oftând, fata zise:

- Dacă nu vezi în mine o străină, de ce nu
te desparţi de secera asta nici ziua, nici noaptea?

Tânărul îi răspunse:

- Port mereu secera cu mine pentru a mă
apăra de Duhul Scorpionului.

Izbucnind în râs, fata spuse:

- Dar viteaz mai eşti! Despre ce duh tot
vorbeşti? Şi chiar dacă ar fi aşa, tu crezi că se

sperie Duhul Scorpionului de secera ta? Vezi-ţi de treabă, bărbate, cu nălucirile tale!

De atunci, tânărul nu mai purtă secera cu el, iar nevastă-sa nu mai plânse. Şi au trecut câteva luni fericite. Apoi, într-una din zile, ea-i zise:

- Bărbate, înainte de moarte, părinţii mei mi-au mai lăsat unele lucruri. Pe cât văd, anul acesta nu ne va fi de ajuns orezul. Mă duc să vând lucrurile alea şi să mai cumpărăm un mu[1] de pământ.

Cum el nu se împotrivi, ea făcu ordine prin casă şi apoi plecă.

în ziua aceea, văru-său se dusese să culeagă vreascuri. Tocmai se căţărase într-un copac înalt, să taie nişte uscături. Aruncându-şi din întâmplare privirea în jos, o zări pe nevasta vărului său alergând şi strecurându-se în mare grabă într-o peşteră. Părându-i-se ciudat, vărul rămase cu ochii la peşteră. Aşteptă ce aşteptă, dar ea nu mai ieşi. Coborî atunci din copac şi tiptil, tiptil, se apropie de peşteră; când fu foarte aproape, se uită înăuntru printr-o crăpătură. Se

[1] Un mu - a paisprezecea parte dintr-un hectar.

sperie atât de rău de ceea ce văzu, că i se făcu părul măciucă în cap. în peşteră se afla un scorpion uriaş, lângă care era o piele verde ca veninul. De frică, omul nu mai apucă să strângă vreascurile pe care le tăiase, ci o ţinu tot într-o fugă până ajunse la văru-său acasă şi-i spuse tot ce văzuse.

Auzind unele ca acestea, tânărul luă din nou secera şi începu s-o ascută de zor. A doua zi, se întoarse şi nevastă-sa. îi dădu bărbatului nişte bani, zicându-i:

-Ai grijă ce faci cu banii, nu-i cheltui într-o singură zi. Tot ce mai aveam acolo am vândut, dar n-am adus decât o parte din bank Ce-a mai rămas, am să iau la anul.

Apoi se apucă zorită de treabă. Văzând toate acestea, tânărul şi-a zis: „Uite ce nevastă bună am! De unde până unde să fie ea Duhul Scorpionului?" Şi puse secera bine.

După câtva timp, îi spuse vărului său:

- Vere, poate că n-ai văzut bine atunci.

Mai trecu aşa o bucată de timp. Văru-său îi purta mereu de grijă, dar nevastă-sa nu credea nimic.

- Dacă e Duhul Scorpionului, îi spunea ea adesea, n-ar mai trăi cu el de atâta timp!

Bărbatu-său n-avea chef să se certe cu ea şi doar dădea din cap. După puţin timp îşi aduse aminte că scorpionul îşi schimbă pielea la un an o dată şi hotărî să aştepte.

în anul următor, el începu să se ducă mai des după vreascuri şi de câte ori se ducea, dădea târcoale în jurul peşterii. într-o bună zi, când se uită prin crăpătură, dădu iarăşi cu ochii de acel scorpion uriaş; lângă el era şi de data asta o piele verde ca veninul. Tot atunci plecase şi nevasta vărului său de acasă. Fără să piardă vremea, o rupse la fugă spre casă şi, luându-l de mână pe văru-său, îl aduse repede la peşteră. Se lăsase întunericul, tot muntele era scufundat în beznă, doar în peşteră licărea o lumină. Tânărul se uită prin crăpătură şi văzu ochii scorpionului strălucind ca focul, iar pe burtă zări un ac, dar nu atât de mare ca acela pe care i-l tăiase. Luă un bolovan şi vru să-l arunce în scorpion, dar deodată în peşteră se făcu întuneric şi nu nriai văzu nimic.

Când se întoarse acasă, tânărul îşi găsi nevasta veselă şi zâmbitoare, mai mieroasă ca

oricând; ea-i dete şi de astă dată o pungă doldora de bani. Văzând aceasta, tânărul lăsă iarăşi secera de-o parte.

Zilele treceau una după alta. Văru-său pândea tot timpul. într-o zi îl chemă pe tânăr la el acasă, îi arătă o furcă de fier înroşită în foc şi-l trimise să omoare scorpionul, adică pe acea fată străină cu care se însurase nu de mult. Dar văzându-şi nevasta dormind, tânărului i se muiară mâinile şi ezită s-o lovească. în acel moment ea se trezi şi, dând cu ochii de furca înroşită din mâinile bărbatului ei, se rostogoli o dată şi se ; prefăcu în scorpion. Ochii ei, acum ca doi bulgări de foc, începură să strălucească. Tânărului îi trecu pe dată slăbiciunea şi se repezi la scorpion, vârând furca în el.

Atunci se auzi glasul scorpionului:

- Mai trebuia să-mi schimb pielea doar o singură dată şi-mi creştea la loc acul cel veninos. Mai aveam numai un an şi te omoram!

Spunând acestea, îşi dete duhul.

Aşa a scăpat tânărul pentru totdeauna de Duhul Scorpionului.

Doi fraţi şi aurul

TRĂIA ODATĂ O BABĂ care avea doi feciori; cel mic era foarte harnic şi cinstit, însă cel mare era leneş, lacom şi apucător.

într-o zi târzie de toamnă, când căDeau frunzele copacilor şi vânturile băteau a jale, baba se îmbolnăvi grav şi presimţi că o să moară. De aceea îi chemă pe cei doi feciori şi le spuse:

- Dragii mamei, eu voi muri curând; după
ce nu voi mai fi cu voi, aş dori să trăiţi împreună,
să nu vă pizmuiţi, să munciţi alături ca să aveţi
spor, să fiţi fericiţi mereu.

Abia ce termină de spus acestea, că se şi stinse din viaţă.

Moartea mamei lăsă urme adânci în sufletul celui.mai mic dintre feciori, şi el chiar se topea de dorul ei. Fiul cel mare însă, care era însurat, se bucura. După numai trei zile de la moartea ei, el îi spuse fratelui mai mic:

- Tu ştii că eu am o familie, greutăţi mai
mari... Ar fi bine să ne despărţim, eşti destul de
mare ca să munceşti şi să trăieşti singur. Tu poţi

chiar pleca de ia casa părintească, poţi lua chiar plugul din ograda noastră şi acest vas. Boul şi toate celelalte însă rămân aici, la noi...

Băiatul cel mic, bun la suflet cum era, nu se împotrivi şi plecă de acasă. Mult timp bătu el drumurile prin sate şi oraşe, prin păduri. într-o noapte, poposi într-o pădurice. Se aşeză pe o piatră şi începu să cânte din fluier. Cânta şi tot cânta, parcă dorea să-şi cânte toate suferinţele. După puţin timp, adormi de oboseală. Deodată se ivi de undeva un bătrân cu barba lungă până în pământ. Stătu lângă băiat până ce acesta se trezi. Apoi bătrânul îl luă şi-l duse pe Muntele Soarelui. Băiatul văzu acolo mulţi galbeni, nespus de mulţi, care străluceau ca nişte oglinzi cu mii şi mii de feţe. Băiatul se miră foarte mult şi încă nu pricepea unde ajunsese. Bătrânul îi spuse însă:

- Bietul meu copil, iată, sunt aici atâţia galbeni, te rog să opreşti din ei câţi vrei...

Aurul acela, care-i lua ochii, nu-l ameţi pe băiat. Luă doar puţini galbeni şi-i mulţumi din adâncul inimii bunului bătrân.

Când se trezi sub copaci, băiatul se frecă la ochi şi regretă că numai în vis pot fi oamenii fericiţi.

Dar, vai, ce bucurie!... La rădăcina unui arbore de lângă el, zări într-adevăr nişte galbeni. Nu-i venea să creadă, dar era adevărat. Din clipa aceea, băiatul, lipsit de griji, trăi altfel...

Vestea ajunse fără zăbavă şi la urechea fratelui său mai mare. îndată acesta se gândi să facă la fel, dar, mai mult, îşi dori să înoate în aur... Se duse deci la fratele său mai mic pe care-l rugă să-i spună cum a ajuns pe Muntele Soarelui. Acesta, inimos şi bun la suflet cum era, îi povesti totul. Fratele său cel lacom porni îndată spre păduricea cu pricina, adormi şi fără de veste se trezi pe Muntele Soarelui. Şi când văzu grămezile strălucitoare de aur, îşi spuse: „Ce bine ar fi ca acest munte galben să fie alături de casa mea". Cum însă nu era cu putinţă aceasta, vârî galbeni peste galbeni în doi saci mari aduşi înadins şi mai vârî cât putu în buzunare. Ajunse acasă cu mare greutate, gâfâind şi transpirând tot, dar cu mare bucurie: avea atâta aur... mai mult chiar decât îşi dorise.

A doua zi dimineaţa, când desfăcu sacii, ce credeţi că găsi într-înşii? N-o să vă vină să credeţi, dar adevărat a fost: găsi doar pietre şi bolovani!

lată ce cărase în spinare, cu atâta amar de trudă, omul cel lacom... De prisos să vă mai povestim ce s-a întâmplat. Deh, năravul din fire n-are lecuire...

Povestea vânătorului

TRĂIA ODATĂ UN VÂNĂTOR care era cunoscut de toţi din juru-i ca un om harnic, iscusit şi drept. Nu o dată se întorcea de la vânat cu pradă bogată. Cu toate acestea, el ducea o viaţă plină de griji, pentru că-l asuprea un boier lacom. Boierul acesta avea o moşie fără de margini, se scălda în aur, de mult ce avea, dar de asuprit tot asuprea. Cine se aşeza cu casa în apropierea moşiei acestui boier, era ca şi robul său.

Vânătorul nostru, sărac cum se afla, nu putea nici măcar sa-şi ia o soţie, pentru că asta ar fi însemnat să muncească mai mult pentru boierul cel hapsân.

într-o zi ca toate celelalte, vânătorul fu foarte amărât: nu prinsese măcar o pasăre, necum un iepure sau vreo dropie. Istovit de alergătură, se aşează la rădăcina unui copac, pe iarba crudă. Nu-i venea să se întoarcă acasă, unde-l aştepta frigul şi foamea.

-Ah, vai de mine! zise el oftând. Astăzi n-am avut noroc la vânat, nici bunul Dumnezeu nu a vrut să mă ajute!

Pe dată îl cuprinse o moleşeală şi, istovit cum era, era gata-gata să aţipească. în acea clipă, însă, auzi un glas sfâşietor, dar stins:

- Salvează-mă, om bun, salvează-mă!...

Vânătorul se frecă atunci la ochi, privi în "direcţia de unde venea glasul stins şi întrezări un peşte care se zbătea pe fundul unei mlaştini secate. Sărmanul de el!... Avea gura deschisă larg, de parcă dorea să soarbă tot aerul din văzduh, în lipsă de apă, şi avea ochii mici şi negri ca mărgelele, tare, tare tulburi, parcă plângeau. Făcându-i-se milă de acel peşte gata să moară, vânătorul îl scoase din mlaştina fără apă şi-l aruncă într-un râu limpede şi rece. Peştele, îndată ce se văzu în lumea lui, parcă era altul; îşi mişca

întruna coada lui cu solzi sclipitori, în semn de salut şi recunoştinţă către vânător. Ochii îi râdeau acum, aripioarele sale parcă dansau în valurile de cristal...

Pentru vânător însă noaptea veni tristă. Se culcă lângă copac, pe un pat de frunze, cu mâinile căpătâi, învelit cu cuvertura înflorată a stelelor sclipitoare ale cerului. Şi nu ştiu nici el cât dormise, când se trezi din somn; se pomeni deodată pe un pat moale ca puful, într-o casă solidă şi cu multe camere, bine clădite şi frumos aranjate; în mijlocul camerei unde se afla, văzu o masă întinsă, cu fel de fel de bucate alese... Uimirea îi fu şi mai mare când, alături de el, zări o fată frumoasă-frumoasă ca soarele, care-i zâmbea cu blândeţe. Vânătorul privea toate acestea şi se întreba: oare sunt în vis?

Ca să-i arate anume că nu visează, fata cea frumoasă zise:

- Nu te mira atâta... Eu sunt fiica Zeului mării. îţi mulţumesc din suflet că m-ai salvat de la pieire. Acum m-am pregătit să mă iei de soţie.

Bucuros şi fericit cum nu-şi închipuia că poate fi un om în viaţa lui, vânătorul trăia parcă

într-o lume de basm, deşi pipăia cu mâna lui totul, deşi vedea cu ochii lui casa, lucrurile din ea şi mai ales pe frumoasa fiică a Zeului mării. Se căsători aşadar cu fata şi de atunci ea făcea treburile casei, iar el aducea vânat proaspăt. Având de toate, trăiau în linişte şi se iubeau.

Dar despre bucuria vânătorului şi despre viaţa lui fericită află curând, nu se ştie cum şi când, boierul cel hapsân, cu inima de piatră. îl rodea acum ambiţia să aibă şi el o soţie aşa de frumoasă cum avea vânătorul. Nici nu vă închipuiţi la câte vicleşuguri şi uneltiri se gândi, care de care mai îngrozitoare. Trimise deci boierul pe cineva să-l cheme pe vânător la curte. Şi vânătorul veni.

- Vă sărut dreapta, mărite. Cu ce vă pot fi de folos?

-Am auzit că eşti capabil, priceput şi dârz.. Vreau să mă conving astăzi de aceste calităţi ale tale. lată dar de ce te-am chemat: am aici această traistă cu susan amestecat. Să împărţi susanul în două, după culoare: grăunţele albe de o parte, cele negre de altă parte. Doar până mâine dimineaţă trebuie să termini această treabă. Dacă nu vei izbuti până în zori, să ştii din capul locului:

te voi alunga de aici, iar soţia ta va trebui să rămână la mine...

Vânătorul se întoarse acasă negru de supărare, vedea bine că boierul acesta şi-a pus în gând să-l piardă. Dar, când îi află supărarea, soţia sa îl linişti:

- Nu fi mâhnit, dragul meu! Eu ştiu cum să fac lucrul acesta, te asigur că mâine va fi aşa cum a cerut el.

Şi vânătorul, care avea mereu încredere în ce spunea ea, adormi curând în acea seară. Soţia lui însă nu se culcă. Ea scoase dintr-un anume buzunar o cutiuţă năzdrăvană. Fu de ajuns să sufle doar de trei ori în acea cutiuţă, şi pe neaşteptate se iviră milioane de furnici. Ele începură să care grăunţele de susan ce fuseseră împrăştiate acolo pe podea, în două grămăjoare: una albă, una neagră.

Când se trezi în zori de zi, vânătorul rămase tare mirat de ceea ce văzu. Luă însă susanul astfel împărţit şi se înfăţişă boierului.

Când văzu asta, boierul încremeni şi-şi muşcă limba de ciudă, înghiţind în sec. Ca să nu se dea bătut, zise:

- Mi s-a spus că trăieşti în mare bogăţie.
Poate că soţia ta te-a făcut bogat. Vreau să ne măsurăm bogăţiile: aurul, argintul, nestematele, perlele, coralul, jadul, fildeşul... Dacă tu vei fi puţin mai bogat decât mine, atunci rânduielile vor fi aceleaşi pentru amândoi. De aceea să vii cu bogăţiile, cu aurul în primul rând, pe stepa din margine. Acolo vor fi de faţă toţi supuşii mei, să vadă care e mai bogat dintre noi doi, care este deci mai puternic şi în drept să stăpânească...

Şi mai abătut se întoarse acasă vânătorul. El ştia că are drept avere doar cele două mâini, iarîn casă trăia omeneşte, nu se scălda în bogăţii, precum boierul. Dar soţia lui, auzind cele poruncite de boier, îl linişti:

- Nu fi mâhnit, dragul meu... Vom şti să câştigăm întrecerea asta, la care te-a chemat boierul. Doar să mă duci mâine la stepa aceea.

Şi parcă vânătorului îi veni iarăşi inima la loc, că i se frânsese de atâta amărăciune.

A doua zi, la locul întrecerii, se adunară oameni de pretutindeni. în mijlocul stepei, boierul cărase toată noaptea aurul său. Şi era atâta aur, de parcă crescuse din el un deal. Un deal

care strălucea... Vânătorul veni în zori, însoţit de soţia sa. Atât avea vânătorul: pe soţia sa. Când văzu aceasta, boierul cel răutăcios izbucni în hohote de râs, fiind sigur ca va ieşi învingător:

- Ha, ha, ha... Ha, ha, ha... Ha, ha, ha...

Bine că mi-ai adus-o, în sfârşit! rânji el cu gura
până la urechi, socotind că deja vânători se
dăduse bătut.

Dar nu termină, că soţia vânătorului îl şi opri:

- Să nu râdem înainte. Ştiţi zicala: Cine râde
la urmă râde mai bine... Priviţi bogăţiile noastre!
zise ea, arătând cu mâna dreaptă spre răsăritul
stepei.

Şi ce văzu boierul? Ce văzură toţi, când se uitară spre răsărit? Un munte de aur se ridica pe geana zării, creştea şi creştea muntele de aur luminând stepa şi minunând ochii cu strălucirea lui orbitoare...

Oamenii izbucniră în strigăte, ca la o victoiie, şi aplaudară victoria vânătorului şi a frumoasei lui soţii. Numai boierul nu zise nimic, numai ochii lui nu se luminară. Nu avea de ce să se bucure. Fusese înfrânt şi acum, dar acum mai dureros ca înainte: în faţa oamenilor.

însă, când un gând rău îşi sapă drum în mintea cuiva, el nu se pierde lesne. Aşa şi cu
boierul: îl rodea invidia din ce în ce mai tare şi
voia cu orice chip să-i ia vânătorului soţia. Doar
la asta se gândea zi şi noapte.

*

După o scurtă vreme de la întrecere, boierul hotărî să-şi adune străjerii şi să-l ucidă pe vânător în luptă. Porunci vechilului să adune toţi oamenii de pe moşia sa. Apoi îl chemă pe vânător şi mângâindu-şi burta pântecoasă, ca un butoi de mare, îi spuse:

- Ştiu că lupţi vitejeşte. Dacă aşa stau lucrurile, arată-ţi vitejia în luptă cu oamenii mei.

Vânătorul se întunecă, dar, uitându-se la soţia sa care-l însoţise şi de astă dată, întâlni privirea ei încurajatoare. Aşadar, primi lupta. El şi soţia lui se aflau în faţa ostaşilor, călări, cu armuri de argint, cu paloşe strălucitoare: erau gata să înceapă bătălia. Dar şi soţia vânătorului scoase atunci cutiuţa năzdrăvană, suflă de trei ori şi... ce să vezi? în spatele ei şi al vânătorului se iviră, ca din pământ, puzderie de ostaşi, mai mulţi şi mai bine pregătiţi de luptă. Armele zăngăniră şi văzduhul se umplu de chiote de luptă. într-o clipă,

praf şi pulbere rămase din oastea boierului. Iar boierul cel hapsân nu scăpă nici el de pieire: îl doborî chiar săgeata vânătorului.

* După moartea boierului, vânătorul, bun la suflet cum era, împărţi oamenilor săraci toate bogăţiile acestuia. El trăi fericit de atunci, fără să-l mai supere nimeni, şi poate mai trăieşte şi astăzi alături de fiica Zeului mării...

PĂCALĂ Păcală

- măgar

PĂCALĂ A PLECAT odată cu frate-său să-şi găsească vrun stăpân bun, unde-i plată şi nu-i lucru. Mergând ei aşa, din sat în sat, au ajuns în faţa unei curţi frumoase a unui bogătan mare. Aci văzură o turmă mare de oi şi trei măgari cu căpestrele-n cap, la umbra unui pom. Păcurarul şi câinii nu se vedeau nicăieri.

Păcală, nici una-nici două, îşi făcu la repezeală planul că aici e rost să şterpelească un măgar. Se dezbrăcă de haine şi se lăsă gol; dete hainele lui frate-său, scoase căpăstrul din capul unui măgăruş frumos şi-l dete lui frate-său; apoi îi spuse să plece în grabă cu măgarul şi cu hainele sale şi să-l aştepte în pădurea care era aproape de curte, iar el îşi băgă capul în căpăstru şi se lungi la umbră între cei doi măgari.

Nu mult după aceea veni păcurarul să-şi ia turma şi să plece cu ea la păscut. Când se apropie de măgari, să-i dezlege, mai mare Ti fu spaima când în locul unui măgar văzu legat un fecior tânăr.

Păcală, când îl văzu, se ridică de jos şi se uită cu ochii şi faţa întristată spre păcurar.

- Cine eşti tu şi cum de eşti aicea? zise păcurarul.

- O, dragul meu, eu nu-s măgar, cum crezi! Fiindcă am păcătuit faţă de părinţii mei, pe care i-am furat, ei m-au blăstămat să fiu măgar şi, bag sama, acum ei m-au iertat, de m-am schimbat iarăşi în om cum am fost."

- Vai, sărman de tine, dar greu blăstăm ai avut! îl căina păcurarul, înduioşat.

Apoi îi scoase căpăstrul de pe cap şi-i spuse să-l aştepte acolo, că el merge într-o fugă să-l roage pe stăpânu-său să-i deie nişte haine şi cămăşi, ca să nu plece gol în lume.

După numai câteva minute, păcurarul se întoarse la el şi-i dete cămăşi curate şi un rând de haine noi de ale stăpânului, spunându-i că stăpânul i Ie-a dat, fiindcă l-a slujit bine când era

măgar, ba i-a mai dat şi zece galbeni, ca să nu mai fie silit să-şi fure părinţii.

Păcală se îmbrăcă deci cu hainele cele noi, luă cei zece galbeni şi, mulţumind apoi păcurarului, plecă spre pădure unde-l aştepta frate-său cu măgarul. Când îl văzu acesta, abia de-l cunoscu, şi asta numai după ce a ajuns la câţiva paşi de el. Se hotărâră să plece în satul vecin, unde ştiau că a doua zi este târg, ca să vândă măgarul. Păcală se dezbrăcă de hainele cele frumoase şi se îmbrăcă în hainele lui, iar pe cele primite le băgă într-un sac şi le aşeză în spinarea măgarului.

Ajunşi ia locul târgului, se aşezară lângă ceilalţi vânzători şi-ncepură a vorbi de una, de alta, ca să le treacă vremea mai repede.

în acea zi, păcurarul veni şi el la târg. îl trimisese stăpânu-său ca să cumpere alt măgar în loc. Cum văzu măgarul, îl cunoscu. Atunci se apropie şi, punând mâna pe el, îl întrebă, şop-tindu-i la ureche:

- Iară ai furat?

Bietul măgăruş, recunoscându-şi stăpânul, dădu din cap de bucurie că-l revedea; păcurarul,

crezându-l vinovat, îl dojeni şi plecă apoi să-şi cumpere alt măgar mai cuminte.

Cum a bătut Păcală pe dracu

SE ZICE CĂ ODATĂ, demult, s-a întâlnit Scaraoţchi cu Păcală, care, fiind aşa cum îl ştie toată lumea, a început să-şi bată joc de dracu. Acesta, simţindu-se vătămat, îl chemă pe Păcală la bătaie. Păcală, nici una-nici două, luă îndată două bâte zdravene: una lungă de vreo doi stânjeni şi una cu mult mai scurtă, cu care aveau să se bată.

Scaraoţchi zise către Păcală să intre într-o cameră să se ieie la bătaie, ca să nu-i vadă lumea cum se bat.

Păcală însă nu voi şi aşa au început bătaia în mijlocul străzii. Păcală se repezi şi luă bâta cea mai lungă, iar Scaraoţchi se alese cu bâta cea scurtă.

începându-se bătaia, Păcală porni a-l croi pe drac cum putea şi de unde putea, de-i plesnea pielea pe unde-l nimerea, fiindu-i bâta destul de lungă, pe când Scaraoţchi, cu bâta lui scurtă, nu ajungea să-l lovească pe Păcală.

După ce Scaraoţchi nu mai putu de dureri, în urma atâtor lovituri, îi propuse lui Păcală să-şi schimbe bâtele.

Păcală al nostru primi bucuros propunerea lui Scaraoţchi, dar acum îl pofti el să intre undeva în vreo casă, ca să nu-i vadă atâta lume şi să râdă de ei, că se adunase o mulţime de gură-cască, ce râdeau şi petreceau de minune, văzând cum Păcală îi croia nişte lovituri aşa de zdravene, de credeai că ba-amu, ba-amu îşi dă necuratul sufletul.

Scaraoţchi fu bun-bucuros când auzi de propunerea lui Păcală şi, luându-şi acum bâta cea lungă, iar Păcală pe cea scurtă, intrară într-o cameră şi închiseră uşa, ca să nu-i poată vedea nimenea.

Păcală, cum intră în urma lui Scaraoţchi, începu a-i cărăbăni la lovituri, când peste ochi, când peste gură, când peste fusele picioarelor, când de-a lungul spinării. în schimb, Scaraoţchi nu putea să se folosească de bâta lui, că, fiind

prea lungă, nu se putea învîrti cu ea, din cauza locului prea strâmt.

Văzând Scaraoţchi că Păcală e chiar nebun şi nu ştie nici de glumă, nici de milă, şi îi croia, frate, nişte lovituri în carne de-i pocneau oasele, puse mâna pe clanţa uşii şi, vârându-şi coada între picioare, o şterse la sănătoasa şi nici ziua bună nu-şi luă de la Păcală. Nici nu se mai uită înapoi, ci-şi văzu de drum şi, de cumva nu s-o fi oprit undeva, poate că şi acuma tot mai fuge încă, de groaza lui Păcală.

Păcală ajunge crâşmar şi morar, dar tot Păcală rămâne

PĂCALĂ SE HOTĂRÎ odată să se facă crâşmar, doar-doar va scăpa de pustia de sărăcie, îşi începu meseria, dar, deşi nu umplea destul de bine măsurile cu beutură, totuşi se plângea că treaba-i merge rău de tot.

Văzând că nu poate nici într-un fel să ajungă la creangă verde, să pună două peste olaltă, într-o zi se hotărî să rupă mâţa-n două şi se lăsă de meseria de crâşmar şi se făcu morar.

De data asta a nimerit-o bine, că începu a-i merge moara din plin.

într-o zi îi vine la moară un popă cu măciniş.

Păcală, vărsând măcinişul popii în coş, îşi luă bineînţeles vama care i se cuvenea. Popa, văzând că Păcală se trudea să ieie măsurile de vămuit cât mai pline, se uită cam chiorâş la Păcală şi îi zise:

- D-apoi bine, omule, alduiască-te Dumnezeu, pentru ce umpli aşa măsurile? N-o fi prea multă vamă?

- Nu, părinte, sfinţia ta, ti răspunse hoţul de Păcală, că uite, ştii bine că înainte de a fi morar eram crâşmar şi poate îţi aduci şi dumneata aminte că atunci nu prea umpleam bine măsurile cu beutură.

- Ştiu, da, ştiu, răspunse popa.

- Apoi vezi, părinte, zise hoţul de Păcală, pentru aceea acuma trebuie să iau măsurile pline bine, ca să pun la loc ceea ce atunci am furat, să

nu-mi fie păcat şi să-mi steie pe suflet în ceealaltă lume.

-Apoi, bine, fiule, zise popa, că aşa-i place şi lui Dumnezeu!

Voinicul lerculean, Feciorul-lepei

A FOST ODATĂ ca niciodată, că de nu era nu se povestea. A fost odată un împărat, care avea o împărăţie atât de mare, de nici el singur nu ştia unde-i sun,t notarele. Dar pe cât îi era împărăţia de mare, pe atât de mare îi era şi năcazul, de-o vreme-ncoace [s]

împărăteasa lui îi dăruise trei fete neasemuit de frumoase, una mai frumoasă decât cealaltă. Semănau cu tatăl lor, parc-ar fi fost bucăţică ruptă din împăratul. Cât n-ar fi dat împărăteasa să aibă şi un fecior, dar bag sama aşa-i în lumea asta, că nu toate se pot face după vrerea omului.

După ce trecură anii, fetele împăratului Soare,' că aşa-l chema pe împăratul, s-au făcut mai frumoase decât zânele din poveşti. Părul lor lung şi sclipitor ca mătasa le împodobea capul, de nu te săi uitându-te la ele. Şi aveau un glas atât de dulct?, că şi florile şi frunzele pomilor se legănau âuzindiHe, iar păsările cântătoare încerc, u să se între, *ă* cu ele, şi nu izbuteau nicicum. Veneau mereu feciori de împăraţi, unul după altul, să le peţească, dar nici unul dintre ei n-a avutnorocul să le fie pe plac.

S-a dus vestea de frumuseţea fetelor peste toate ţările, peste toate mările, şi împăratul şi împărăteasa erau îngrijoraţi, văzând că din atâţia fqciori de crai şi de împăraţi, nici una dintre fete nu şi-a aflat unul pe plac.

în faţa palatului împăratului Soare era o grădină minunată, cu fel de fel de pomi, şi printre ei tufe mici şi mari de flori, care de care mai mirositoare. Aici se desfătau tustrele fetele împăratului de dimineaţa până seara, şi nici nu ştiau cum le trece ziua.

Odată, împărăteasa şi-a chemat fetele şi Ie-a întrebat:

- De ce nu vreţi voi să vă măritaţi, că au fost aici feciori frumoşi de crai şi de împăraţi? Vedeţi că anii trec ca banii, şi n-am vrea să rămânşţi fete bătrâne, că noi îmbătrânim şi am vrea să vă vedem aşezate la casele voastre, să putem muri liniştiţi.

Fetele ascultau vorbele mamei lor şi nu ştiau ce să-i răspundă şi se uitau una la alta. Atunci cea mai mică dintre ele îi spuse:

- Mamă dragă, noi ne simţim foarte bine aici, şi nu ne putem gândi să plecăm.

împărăteasa, auzind cuvintele fetei ei, nu mai zise nimic şi, suspinând ca o mamă, Ie-a lăsat în pace.

într-o zi frumoasă, când fetele împăratului alergau vesele prin grădina aceea plină de farmec, deodată se văzură în braţele a trei zmei, care într-o clipă le scoaseră afară, sărind cu ele peste zidul înalt de piatră, ce înconjura grădina, şi fără să atingă pământul, aşa cum poartă vântul frunzele toamna, aşa zburau şi ei. Bietele fete erau aproape moarte de spaimă.

împăratul şi împărăteasa, când au văzut că fetele întârzie prea mult în grădină, au trimis

slugile să le caute, dar toţi s-au întors fără să fi dat de urma lor.

Acum bieţii părinţi erau înnebuniţi de durere şi nu ştiau ce să creadă. împăratul a dat porunci în ţară, că cine va şti să le aducă vreo ştire despre fetele lor va fi răsplătit cu un sac de galbeni, iar aceluia care le va aduce îi va da jumătate de împărăţie şi, dacă e fecior, şi o fată de soţie.

Au început oamenii să caute în toate părţile, ziua şi noaptea, dar în zadar. Nu s-a putut găsi nici cea mai mică urmă de ele.

Au trecut zile, luni şi ani, şi împăratul cu împărăteasa lui nu şi-au mai văzut fetele, şi mereu plângeau de udau locul pe unde umblau, şi tare rău se necăjeau.

Odată, împărăteasa, cu mintea ei de muiere, se gândi să meargă la o vrăjitoare mare, crezând că doară-doară i-o spune ceva, şi întrebând în dreapta şi-n stânga, a auzit că în marginea unui sat de la poala unui munte, unde creşte siminic, este o babă care n-are păreche în lume.

împărăteasa, fără ştirea împăratului, care era plecat pe mai multă vreme prin împărăţia lui, cu treburi, merse la căsuţa babei şi, intrând la ea,

se aşează la vatra focului, lângă babă, şi începu a-i spune cine-i şi ce o doare.

Când auzi baba cu cine stă de vorbă, a înlemnit de spaimă şi rvu putu scoate din gură nici un cuvânt. împărăteasa o îmbărbăta, zicân-du-i să nu se teamă de nimica, şi că dacă va şti să-i spună ceva despre fetele ei o va cinsti cu o pungă de galbeni, şi în locul căsuţei îi va face un palat ca-n poveşti. Baba, încet-încet, începu să-şi vină în fire şi, căutând printre lucrurile ei, începu a-i grăi împărătesei:

- O, preaînălţată împărătească, io mă tem să-ţi spun adevărul...
- Nu te teme, îi răspunse împărăteasa, spune aşa cum ţi se arată, că n-are să-ţi pară rău, numa' să ştiu adevărul!
- Apoi să ştii că fetele tale sunt în viaţă şi sunt închise în nişte palate păzite de tref zmei. Toate trei sunt sănătoase, dar sunt foarte triste şi amărâte, aşa cum mi se arată mie.

împărăteasa asculta şi plângea cu lacrimi, ca o mamă foarte necăjită. Scoase din sân o pungă cu galbeni şi i-o întinse babei, bucuroasă totuşi că a aflat ceva veste despre fetele ei.

- Nu vreau să primesc nimica, până când nu veţi vedea fetele intrând pe poarta palatului împărătesc, zise baba către împărăteasă.
- Bine, atunci să ştii că ai să primeşti zece pungi de galbeni!
- Mai întâi, o povăţui baba pe împărăteasă, să umblaţi să daţi faţă cu voinicul lerculean, Feciorul-lepei, că numa' el poate să vă scoată fetele din ghearele zmeilor, care-s atât de tari, că nici un om pământean, afară de el, nu-i în stare să se lupte cu ei. Pe mama lui o găsiţi în poiana unde izvorăşte o apă neagră. Mama lui e o iapă neagră ca pana corbului. A fost o femeie tare frumoasă în tinereţea ei, dar o vrăjitoare rea a blestemat-o să-şi schimbe înfăţişarea.

împărăteasa plecă îndată să dea de urma iepei. Când ajunse la izvorul apei, văzu într-o poiană o iapă neagră atât de frumoasă, cum nu avea împăratul în grajdurile sale aşa mândreţe de cal.

Se apropie de iapă şi începu a o netezi şi a-i zice printre lacrimi:

- Draga mea, sunt o mamă necăjită. Trei
zmei blăstămaţi mi-au furat trei fete mari, frumoase

ca trei luceferi, şi le ţin închise în palatele lor. O babă vrăjitoare mi-a spus că numai feciorul tău, lerculean, poate să afle unde-s zmeii, şi numai el se poate lua la luptă cu ei.

- Bine, răspunse iapa, du-te liniştită acasă şi mai aşteaptă câteva zile, că feciorul meu e neînţărcat şi e prea slab să se poată lupta cu zmeii. Mai are să sugă nouă vedre de lapte de la nouă iepe sirepe, şi numai atunci va putea să-şi încerce norocul.

' După ce plecă împărăteasa, iapa neagră îşi chemă fiul şi-i porunci:

-Vezi tu, băiatul meu, pădurea aceea mare, cu frunzele de aramă? Du-te şi calc-o în picioare şi să mi-o faci una cu pământul! Ai înţeles?

- Da, mamă, răspunse lerculean. Am să încerc.

lerculean se îndreptă spre pădurea de a-ramă şi începu să-şi încerce puterile, dar nu putu face nici o ispravă. Merse apoi la maică-sa şi-i mărturisi c-a încercat să-i împlinească porunca, dar că nu a izbutit.

- Eşti încă prea slab, *'ebuie să mai sugi nouă vedre de lapte de la ne ,ă iepe sirepe.

A mai supt lerculean nouă vedre de lapte de la nouă iepe sirepe, şi iară îl chemă iapa şi-i porunci:

- Dragu' mamii, vezi tu pădurea aceea mare, cu frunzele de argint? Să te duci să mi-o faci una cu pământul! Ai înţeles?

- Da, mamă, am să-ncerc!

Şi porni spre pădurea de argint.

Cum ajunse aici, îşi puse toate puterile, dar nici de data asta n-a putut face nici o treabă. Veni şi spuse iepei că n-a fost în stare să-i împlinească porunca.

- Trebuie să mai sugi nouă vedre de lapte de la nouă iepe sirepe şi, dacă nici atunci nu-i putea face nici o ispravă, nu ştiu ce are să fie cu tine, că eu mi-s bătrână de-acuma şi simţesc cum îmi slăbesc puterile, şi nu peste mult timp am să mor, şi atunci nu mai pe nime' să te ajute.

Supse lerculean încă nouă vedre de lapte de la nouă iepe sirepe şi, chemându-l, iapa îi zise:

- Mai încearcă-ţi o dată puterile, băiatul meu. Vezi pădurea aceea cu frunzele de aur? Să mi-o culci toată la pământ! Ai înţeles?

- Bine, mamă, am să-ncerc! răspunse el.

Şi, cum ajunse la pădurea de aur, se strădui din răsputeri şi-o terfeli la pământ, apoi merse de-i spuse iepei că i-a împlinit dorinţa.

- Văd că acum eşti destul de tare, du-te şi-ţi caută norocul, îl povăţui maică-sa. Iacă, îţi dau aceste trei fire de păr din coama mea, păstrează-le bine, că ţi-or fi de mare folos. Şi când n-oi putea dovedi singur, scoate-le şi scutură-le de trei ori, şi îndată ţi se va împlini voia.

în clipa aceea iapa s-a făcut nevăzută, intrând în pădurea deasă din apropiere. N

lerculean, rămas singur, nu ştia încotro s-o ia şi ce să facă. Stând aşa pe gânduri, se hotărî s-apuce spre răsărit. A mers, a tot mers, multă lume-mpărăţie, până ce ajunse la împărăţia lui Strâmbă-Lemne. Cum puse piciorul aci, voinicul se pomeni deodată în faţă cu uriaşul Strâmbă-Lemne, care-i zise:

- Ce cauţi în împărăţia mea? Am auzit de tine că te ţii că eşti tare - laudă-te gură, că iaca pumnu' -, dar acuma să ştii că aici îţi rămân oasele! Hai la luptă! Cum vrei? în luptă să ne luptăm, sau în paloşe să ne tăiem?

- în luptă, că-i mai dreaptă, răspunse
lerculean.

Au început a se lupta din toate puterile, când lerculean se pomeni băgat în pământ până la genunchi. Sări deodată şi, prinzându-l pe Strâmbă-Lemne peste mijloc, îl ridică în sus şi-l izbi de pământ şi-l băgă până la brâu. Vânăt de mânie, Strâmbă-Lemne prinse pe lerculean şi mi-l ridică în sus şi, izbindu-l cu toate puterile, îl băgă în pământ până la subsuori.

lerculean nu se lăsă şi, cât ai bate-n palme, sări afară şi, apucându-l zdravăn pe Strâmbă-Lemne, se opinti odată şi-l băgă până-n grumaz în pământ şi acesta nu mai putu ieşi de acolo.

-Văd că tu eşti mai tare decât mine, se dădu bătut uriaşul. Hai se ne-mpăcăm şi să ne prindem fraţi de cruce!

- Bine, răspunse lerculean - şi se împă-cară şi se făcură fraţi de cruce. Dar bagă de seamă că acela dintre noi care se va dovedi că nu-i frate de cruce adevărat, unde-i stau picioarele, acolo îi va sta capul.

- Aşa să fie, frate! se învoi, cu bucurie, Strâmbă-Lemne.

Se hodiniră un pic, că erau tare obosiţi amândoi după atâta luptă grea, apoi porniră la drum. S-au dus ei, s-au tot dus, până când se întâlniră cu un alt uriaş care zdrobea bolovanii cu pumnii. Era Sfarmă-Piatră.

- Ce căutaţi, tâlharilor, în împărăţia mea? zise acesta. Am auzit de tine, Ierculene, că te lauzi cu tăria ta! Acum, aici au să-ţi putrezească oasele! Hai la luptă! Cum vrei? în luptă să ne luptăm, ori în paloşe să ne tăiem?

-în luptă, că-i mai dreaptă, hotărî voinicul.

Se încleştară atunci la luptă cei doi, iar Strâmbă-Lemne se uita la ei şi, de groază, i se făcuse părul măciucă în vârful capului, sub căciulă. Deodată văzu pe Sfarmă-Piatră băgat în pământ până-n brâu. Acesta sări ca fript din groapă, îl cuprinse pe Ierculean şi-l băgă în pământ până din sus de brâu. Cât ai clipi din ochi, Sfarmă-Piatră se trezi încleştat de braţele lui Ierculean şi, ridicându-l ca pe o jucărie, voinicul îl repezi cu atâta putere, încât îl băgă în pământ de nu i se vedea decât părul zburlit, din vârful capului. Ierculean îl apucă de păr şi-l scoase afară.

- lartă-mă, se rugă Sfarmă-Piatră, dar acum văd că tu eşti mai tare decât mine. Hai să ne-m-păcăm şi să ne prindem fraţi de cruce.

- Bine, răspunse atunci lerculean - şi se prinseră fraţi de cruce. Dar să ştii că aceluia dintre noi care nu-şi va ţine frăţia curată, unde-i stau picioarele, acolo-i va sta şi capul!

-Aşa să fie! se învoi Sfarmă-Piatră.

Acum erau trei la număr şi se luară la drum ca trei fraţi buni, să-şi caute norocul.

Tot vorbind şi povestind, ca oamenii la drum lung, se văzură ajunşi la marginea lumii - şi-n faţa lor o apă mare, cât puteai cuprinde cu ochii.

Se aşezară pe iarbă verde, să-şi mai dezmorţească picioarele. Stăteau în cumpănă şi nu ştiau încotro s-o apuce. Sfarmă-Piatră fu de părere să meargă spre muntele care se vedea spre miazăzi, şi nici unul nu se împotrivi.

Nu trecu ca de când începui să vă povestesc, şi deodată se pomeniră înaintea unei gropi adânci, de nu i se putea vedea fundul.

- Ştiţi voi ce este groapa asta? îi întrebă
Sfarmă-Piatră. Pe aici, dacă te cobori în fundul
ei, ajungi la curţile zmeilor. Zmeii ăştia trei sunt

tari şi bogaţi cum nu se mai află. Unul dintre ei, cel mai mic, are şase capete, cel mijlociu are nouă, iar cel mai bătrân are douăsprezece capete. Din când în când se schimbă, luîndu-şi chipuri de oameni, ies pe gaura asta şi vin aici, pe pământul nostru, ca să petreacă şi să facă rău, apoi se-ntorc iar în lumea lor. Am auzit povestin-du-se că zmeii ăştia au furat trei surori, fete de împărat, şi le ţin închise în palatele lor.

- Hai să mergem unul din noi, să le vedem curţile, dar nu ştiu cum am putea să ne coborâm până în fundul gropii, zise lerculean.

- Eu ştiu, răspunse Strâmbă-Lemne. Iacă, mă duc colea, unde se vede pădurea aceea tânără de tei, jupoi coaja după câţiva copaci, împletim o funie lungă, la capătul funiei legăm o piatră grea, şi când se opreşte piatra ştim că a dat de fund.

Zis şi făcut.

Strâmbă-Lemne merse în pădure şi strânse un braţ de coajă verde de tei, iar Sfarmă-Piatră aduse de undeva un bolovan uriaş. După ce împletiră ei o funie iare, legară bolovanul de un capăt al funiei şi începură a-l slobozi în groapa

aceea, până au simţit că s-a oprit. Au tras apoi funia cu bolovanul afară şi l-au dezlegat.

Acum a rămas să vadă care din ei trei să coboare, iar doi să rămână lângă funie ca, atunci când cel plecat s-o întoarce, să-l scoată afară.

Cei doi fraţi de cruce ai lui lerculean ziseră să coboare el întâi, fiind cel mai tare dintre ei.

- Cobor, se învoi lerculean, dar să nu vă pună mama dracului să mă lăsaţi acolo şi să plecaţi, că e vai de pielea voastră!
- Cum să te lăsăm, frate, că doar ne-am prins fraţi de cruce!

lerculean îi crezu şi, legându-se bine cu funia, îl sloboziră până în fundul gropii. Ajuns aici, se dezlegă şi aşteptă să vadă ce gânduri au fraţii lui de cruce. Aceştia, cum se crezură scăpaţi de el, traseră afară funia şi plecară spre împărăţiile lor, plini de voie bună.

Văzând că fraţii lui de cruce au tras funia afară şi l-au părăsit, o porni printr-o spărtură în chip de peşteră, şi după vreo câţiva paşi zări în faţa lui o deschizătură luminoasă, şi deodată se văzu pe altă lume. Nu se opri, ci o luă pe o cărare bătătorită, ştiind că aceasta trebuie să-l ducă la

curţile zmeilor. Mergând el cu paşi grăbiţi, era mereu cu ochii-n patru, ca nu cumva să-i vină vreo primejdie şi să nu fie pregătit.

După ce ieşi dintr-o pădure deasă, ajunse într-o poiană plină cu tot felul de pomi roditori şi flori mirositoare, dar nu întâlni nici o vietate, nici o pasăre. în mijlocul poienii văzu nişte arbori înalţi, iar după ei dădu cu ochii de un zid înalt, care înconjura un palat frumos de-ţi lua vederea, aşa strălucea de tare.

Ierculean se apropie de poartă şi lovi cu paloşul în ea, şi îndată se arătă în faţa lui o fată frumoasă de n-avea pereche în lume.

- Dar cum ai îndrăznit, voinice, întrebă ea, să calci împărăţia acestor zmei turbaţi? Ascun-de-te unde poţi, că zmeul mai mic, care stă aici, trebuie să sosească, şi ar fi păcat de tine să mori, că eşti încă tânăr.

Ierculean o întrebă cine este şi cum de se află acolo, dar fata n-avu timp să-i răspundă nici o vorbă, că buzduganul zmeului se şi izbi în poartă, şi da să intre în palat. Ierculean prinse din zbor buzduganul şi-l repezi în vânăţia cerului. Nu trecu mult, şi zmeul cel cu şase capete sosi

şi, când dădu ochii cu Ierculean, se opri o clipă, vrând, bag sama, să-l întrebe ceva, dar voinicul ridică paloşul şi într-o clipă, dintr-o singură lovitură, îi reteză toate cele şase capete.

- Îţi mulţumesc, voinice, că m-ai scăpat din ghearele acestui zmeu spurcat, dar află că eu mai am aici două surori. Cea mijlocie e în palatul zmeului cu nouă capete, iar cea mică e în al treilea palat, unde străjuieşte zmeul cel mai groaznic, care are douăsprezece capete. Pe noi ne-au furat din grădina tatălui nostru, care e împăratul Soare.

Ierculean ascultă trista poveste a celor trei surori, fete de împărat, apoi îi zise:

-Acum vino cu mine şi-mi arată unde este sora ta cea mijlocie, s-o scap şi pe ea.

- Vai, dragul meu, mă tem să nu te omoare zmeul ăsta, c-apoi pe toate trei ne omoară.

- N-ai nici o frică, îi răspunse Ierculean.

Plecară deci amândoi spre sora ei mijlocie.

Când ajunseră la poarta zmeului, Ierculean izbi cu paloşul în poartă, iar biata fată se ascunse de teamă, ca nu cumva să fie văzută de zmeu. Fata mijlocie veni şi deschise poarta şi, când văzu pe voinic, abia deschise gura de uimire, zicând:

- Dar cum ai îndrăznit, voinice, să intri în împărăţia ăstor zmei, ori ţi-ai urât zilele? Caută şi te ascunde undeva cât mai degrabă, că zmeul e în drum spre casă şi poate sosi în orice clipă.
- Nu-ţi fie frică, o-îmbărbătă voinicul, pe sora ta mai mare am scăpat-o, şi te voi scăpa şi pe tine de zmeul ăsta spurcat.

Nu gătară bine vorbele, când se auzi un vâjâit puternic, făcut de buzduganul zmeului, care se izbi în poartă, de credeai că o sparge. Voinicul prinse din zbor buzduganul şi-l zvârli de se pierdu în vânăţia cerului. Zmeul, ştiind că a intrat vreun duşman în palatul său, alergă într-o suflare, să ajungă cât mai repede acasă.

Când deschise poarta să intre, paloşul lui lerculean îi reteză într-o clipă, dintr-o singură lovitură, toate cele nouă capete, şi scăpă şi pe fata mijlocie a împăratului din robia zmeului.
- O, dragul meu, se bucură fata mijlocie, oare cum să-ţi ştim mulţămi că ne-ai scăpat de afurisiţii de zmei?
- Lasă acum, răspunse lerculean. Mai bine haideţi să văd cum voi face s-o scap şi pe sora voastră cea mai mică.

- Vai, dragul meu, îl căina fata mijlocie, eu mă tem că n-ai să poţi să-l învingi, şi te va omorî, şi ne va omorî şi pe noi, pe toate trei.

Voinicul lerculean se puse atunci şi el pe gânduri, că c.. doi zmei avuseseră capete mai puţine şi le putuse cuprinde paloşul, dar acest din urmă zmeu avea douăsprezece, şi nu le putea cuprinde tăişul, dintr-o lovitură.

Până la urmă, plecă împreună cu cele două surori la palatul zmeului cel cu douăsprezece capete. Cum ajunseră aci, fetele se şi ascunseră. Paloşul voinicului izbi cu putere în poarta palatului, şi sora mai mică a celor două fete descuie îndată poarta şi, când văzu faţa voinicului, încremeni.

- Nu te spăria, o îmbărbăta lerculean, am venit să te scap şi pe tine din robia zmeului, cum le-am scăpat şi pe cele două surori ale tale.

Când îi spunea acestea, o pierdea din ochi de dragă, că ea era cea mai frumoasă dintre toate trei surorile.

- Nu cuteza, voinice, îl povăţui fata, zmeul ăsta e aproape de două ori mai puternic decât ceilalţi doi. Tare mă tem că are să te omoare, şi ne va omorî şi pe noi, pe toate trei. Eu zic că ar fi

bine să te mai odihneşti o zi, căci acuma te văd cam obosit.

Voinicul îşi aduse aminte de cele trei fire de păr din coama măicuţii sale, le scoase din sân şi le scutură de trei ori, cerându-le să-i deie puteri îndoite, ca să poată răpune cu uşurinţă zmeul cel cu douăsprezece capete.

Acuma voinicul nostru se simţea atât de tare, încât greutatea paloşului i se părea o jucărie.

Când buzduganul zmeului se izbi în poartă, voinicul se repezi şi-l prinse, îl roti de câteva ori în vânt, apoi îl repezi cu putere în vânăţia cerului, de nu se mai vedea deloc. Zmeul ajunse la poartă fără buzdugan şi începu să se teamă; sta şi nu îndrăznea să intre pe poartă, când deodată se auzi vâjâitul buzduganului, care înconjurase pământul şi, ajungând în faţa palatului, se implântă în pământ aşa de afund, încât pieri cu totul. Zmeul se duse să şi-l scoată şi, pe când se uita la gaura făcută de el, lerculean îi reteză cu paloşul cele douăsprezece capete, cum ai reteza nişte buruieni de brusturi verzi.

Acum cele două fete, care erau ascunse, ieşiră degrabă şi-şi îmbrăţişară sora mai mare.

Râdeau şi plângeau cu toatele de marea bucurie că au scăpat din robia zmeilor şi că în curând vor fi în braţele părinţilor, care încă nu ştiau nimic de ele şi le duceau dorul.

Ierculean le spuse să se pregătească de plecare. Dar acuma se întrebau oare cum vor putea să ajungă pe tărâmul celălalt?

După ce se pregătiră de drum, ieşiră din palatul zmeului şi o luară pe cărarea cunoscută de voinic şi ajunseră cu bine la peştera care ducea la gura pământului, pe unde se ieşea la lumea pământească.

Ierculean scoase iarăşi cele trei fire de păr din sân şi, scuturându-le de trei ori, îndată apăru o vulturoaica uriaşă şi le spuse să se suie pe rând în spatele ei şi să se ţină bine. Se urcă fata cea mai mare, a doua oară vulturoaica zbură cu cea mijlocie, apoi cu cea mică, şi la urmă îl scoase şi pe Ierculean.

Voinicul spuse vulturoaicei să coboare în împărăţia zmeilor, că acolo va găsi hoiturile lor, din care se va putea înfrupta bine câteva zile. Apoi scoase din sân cele trei fire de păr, le scutură de trei ori şi se pomeniră în faţă cu o masă întinsă,

încărcată cu toate bunătăţile lumii. Fiind flămânzi, se aşezară în jurul mesei şi începură să mănânce cu mare poftă.

Fetele de împărat se mirau şi se întrebau că oare cine ar putea fi acest voinic care Ie-a scăpat pe ele şi de unde are el aşa putere mare? Şi nu ştiau ce să creadă.

După ce s-au săturat bine fetele şi voinicul, acesta scutură cele trei fire de păr şi îndată masa se strânse şi ca din pământ văzură în faţa lor patru iepe grase şi frumoase. încălecară pe ele şi porniră spre ţara împăratului Soare. Ţrebuiră să treacă mai întâi prin ţara lui Sfarmă-Piatră. Când ajunseră aici, voinicul nostru începu a întreba pe unul şi pe altul dintre trecători, să-i spună unde l-ar putea găsi pe „fratele de cruce" Sfarmă-Piatră. Aflând unde-şi are palatul, porniră pe drumul ce li s-a arătat.

Când ajunseră la palatul lui, voinicul nostru izbi cu paloşul în poartă, şi auzi descuind-o cineva. Deschizându-se, în pragul porţii apăru Sfarmă-Piatră în carne şi oase.

- Noroc bun, „frate de cruce"! îi zise ler-culean şi-i întinse mâna.

Lui Sfarmă-Piatră nu-i venea să creadă că în faţa lui se află Ierculean şi, ştiindu-se vinovat faţă de el şi aducându-şi aminte de legământul ce făcuse, nu cuteză să-i întindă mâna şi începu să tremure de frică. Voinicul nostru scoase paloşul din teacă şi, cu o izbitură, îi reteză grumazul.

Plecară mai departe. Şi-au mers, şi-au mers încă multă lume-mpărăţie şi, ieşind din ţara lui , Sfarmă-Piatră, au ajuns în ţara lui Strâmbă-Lemne. Şi aici a început voinicul a întreba unde se află curtea acestuia. După ce a aflat în care parte avea să meargă şi pe care drum trebuia să apuce, plecară în grabă şi se văzură în faţa unui palat frumos şi aşa de sclipitor, de-ţi lua vederile. Cum ajunseră aci, fetele se opriră la umbra unor pomi răcoroşi, iar voinicul merse şi izbi cu paloşul în poarta palatului.

Strâmbă-Lemne, auzind deodată izbitura puternică a paloşului, şi cum era tocmai la masă, a sărit la fereastră să vadă cine cutează să-şi bată joc de el. Când dete cu ochii de Ierculean, căzu mort de spaimă, aşa că voinicul nu mai trebui să-şi scoată paloşul din teacă. Apoi chemă fetele . şi porniră spre ţara împăratului Soare.

Prin toate satele pe unde treceau fetele împăratului, a căror frumuseţe era vestită în toată lumea, dar mai ales în întreaga împărăţie, ieşeau cu toţii să le vadă, tineri şi bătrâni, bucurându-se şi ei de bucuria fetelor, a împăratului şi a împă-. rătesei lor.

Vestea despre sosirea fetelor ajunse la curtea împărătească înaintea lor şi începură îndată să se facă pregătiri mari pentru primirea acestora.

Baba care-i spusese împărătesei despre soarta fetelor şi despre voinicul Ierculean a fost cea dintâi la care s-a gândit împărăteasa şi trimise acasă la ea un slujitor cu un rădvan, s-o aducă la curtea împăratului.

în jurul curţii împărăteşti s-a adunat lume de pe lume să vadă pe fetele împăratului. Şi erau aşa de mulţi că, dac-ai fi aruncat un ac între ei, nu cădea jos... şi tot veneau mereu din toate părţile.

Deodată se auzi un glas din mulţime:

- lată, au sosit fetele împăratului Soare!

Abia şi-au putut face loc cele patru iepe sirepe printre oamenii care ăteau din palme,

arătându-şi marea bucurie. împăratul cu împărăteasa ieşiră din palat şi, făcându-şi loc cu greu prin mulţimea aceea nemaipomenită, se grăbiră să-şi îmbrăţişeze fetele, pe care le crezuseră moarte de mult.

După ce au intrat în palat, fetele povestiră părinţilor cum voinicul lerculean Ie-a scăpat din ghearele zmeilor şi cum Ie-a purtat de grijă tot timpul cât au călătorit împreună.

împăratul şi împărăteasa, auzind acestea, s-au înţeles între ei să-l întrebe pe voinic dacă vrea să le fie ginere. împăratul îl luă pe lerculean deoparte şi-l cercetă dacă ştie el de făgăduinţa făcută aceluia care-i va afla fetele.

- Drept să spun, înălţate împărate, eu am plecat mâhnit în lume de la mama mea, săraca, să-mi caut norocul. Şi după ce am ajuns în împărăţia lui Strâmbă-Lemne şi l-am învins în luptă dreaptă, ne-am prins fraţi de cruce. Am plecat apoi cu el şi am ajuns în împărăţia lui Sfarmă-Piatră, pe care tot aşa l-am întrecut în tărie, ne-am prins fraţi de cruce şi am pornit toţi trei la drum. Când am ajuns la gura pământului prin care poţi trece pe celălalt tărâm, Sfarmă-

Piatră mi-a spus că pe acolo intră trei zmei în împărăţia lor de sub pământ, că aceştia ar fi furat trei fete de-mpărat şi că le ţin închise în palatele lor. Atunci m-am şi hotărât să merg să găsesc zmeii, să-i omor şi să scap fetele din ghearele lor. Atâta ştiu, şi iacă v-am adus fetele acasă.

- Dragul meu, răspunse atunci împăratul, eu am făgăduit aceluia care-mi va aduce fetele acasă că-i dau jumătate de împărăţie şi o fată de soţie. Dacă în toată împărăţia mea, care e destul de mare, nu s-a găsit altul să facă această treabă, numai tu, atunci înseamnă că în împărăţia mea şi în împărăţiile vecine nu este fecior mai vrednic decât tine, care să-mi fie mie ginere. Ce zici, vrei să fii ginerele nostru?

- înălţate împărate, răspunse voinicul, eu sunt sărac de tot şi nici n-am visat la aşa noroc, dar dacă înălţatul împărat vrea, şi eu vreau, din toată inima. Şi dacă nu vă este cu supărare, eu pe fata cea mai mică aş lua-o de soţie, că de cum am văzut-o mi-a căzut dragă.

împăratul încuviinţă cu bucurie, la fel şi împărăteasa. Fata cea mică se bucură şi ea, fiindcă-l îndrăgise pe lerculean.

Atunci curtea împărătească a început să facă pregătirile, şi alergau toţi în sus şi în jos, aşa, ca la o nuntă împărătească.

Şi ce să vă spun, că tot nu mi-ţi crede... s-a făcut o nuntă ca-n poveşti! Venit-au împăraţi şi crai de pretutindeni, cu împărătesele, crăiesele şi cu tot neamul lor.

Eu, drept să vă spun, n-am fost chemat la nuntă, că atunci încă nu mă născuse maică-mea, dar dacă m-ar fi chemat, de bună seamă că m-aş fi dus, ori mergea mama cu tata, sau moşu' cu baba mea şi tot mi-ar fi povestit şi mie cum şi-au petrecut. Am avut mare noroc, însă, că un olariu din satul nostru, auzind ce nuntă de poveste are să fie la curtea împărătească, şi-a umplut carul cu blide şi oale şi-a plecat cu ele la-mpăratu', să le vândă.

Mare fu bucuria împăratului când văzu în faţa palatului său un olariu ce striga în gura mare:

- Hai la blide şi la oale!

I Merse de îi spuse împărătesei şi, foarte bucuroasă şi ea, îi cumpărară toate blidele şi toate oalele şi-l poftiră şi pe el la nuntă.

Şi a petrecut olariul nostru, şi a beut, şi a mâncat, cum nu mai

apucase el de când era. Iar mai la urmă, văzând că nu se aude nici o strigătură, începu să strige şi să chiuiască:

De când mi-s n-am pomenit
Nuntă fără chiuit; Decât să
joc, să nu strig, Mai bine
vreu să îngheţ de frig!

Cine joacă şi nu strigă
Are-n gură mămăligă Şi
se teme că se-neacă
Dacă o striga oleacă! U-
iu-iu şi iară iu! C-aşa
merge cântecu'!

Olariul s-a întors apoi la casa lui şi-a început să povestească, mie şi altora, cum a petrecut la nunta aceea împărătească. A povestit şi la tata moşu', şi tata moşu' a spus-o Iu' tata, iar el mi-a povestit-o mie, şi acuma eu v-am spus-o domniilor voastre.

Ciubotăraşul

ERA ODATĂ UN BĂIAT necăjit. Şi ce să facă el?! Să se ducă să înveţe o meserie! S-a luat el, s-a dus şi a lucrat pe unde a putut; a muncit pe ici-pe colo. De la o vreme a învăţat ciubotăria şi şi-a găsit gazdă într-un oraş. Stătea acolo şi lucra la ciubote şi venea ba unul, ba altul, şi căpăta şi el un ban acolo.

Numai iaca, într-o bună zi a venit un vapor turcesc, încărcat cu multe lucruri aduse din toată lumea. Şi în vapor, turcii au adus şi o fată de împărat, pe care o răpiseră din altă ţară. Au îmbrăcat-o urât, au făcut-o ca o momâie şi au spus că cine cumpără momâia aceea şi dă bani buni pe dânsa, i-o dau lui. Dacă nu, o omoară. Auzind acestea, ciubotăraşul s-a gândit că decât ar omorî-o, mai bine s-o cumpere el. Dă acolo cât ar da pe ea, numai să n-o omoare, că e păcat. Şi a dat parale cât o fi dat, şi a luat-o şi a dus-o acasă. El s-a aşezat pe pat, şi ea alături. Ciubotăraşul şi-a pus capul în pumni şi a început a plânge:

- Ce-am făcut! Ce mi-a trebuit mie s-o iau?!

Ea era îmbrobodită toată, n-o vedea la faţă,
mai nimica. S-a apropiat de el şi i-a zis:

- De ce plângi? îţi pare rău că m-ai luat? Hai,
desfă-mă din zdrenţele astea şi uită-te la mine.
Dacă-ţi plac, bine, dacă nu... bine că m-ai scos de
la moarte. Am să plec şi am să mă hrănesc singură,
cum oi putea.

Şi-a lepădat îndată toate zdrenţele şi, când ciubotăraşul s-a uitat la ea, era fată de împărat, frumoasă, grozav de frumoasă! Atunci, când a văzut-o aşa de frumoasă, a zis:

- Hai să stăm amândoi, dară!

Şi au trăit amândoi acolo şi au făcut doi băieţi gemeni.

Acum, de unde şi până unde - băieţii crescuseră mărişori -împăratul de peste celălalt pământ, tatăl ei, a auzit că fata lui trăieşte pierdută în lume şi a zis aşa: cine-i aduce fata înapoi, i-o dă de soţie şi împărăţia pe jumătate.

Ea se ducea mereu la ţărm, când venea vaporul. Cumpăra ba una, ba alta, că vaporul aducea lucruri frumoase.

într-o zi a venit un om şi i-a zis:

- Hai, doamnă, nu mai cumperi ceva, că uite, a sosit vaporul şi are lucruri frumoase tare.
- Ba da!

S-a dus repede să cumpere şi a lăsat băieţii cu o babă, că ciubotăraşul nu era acasă.

- Staţi voi olecuţă, zice, că eu tot acum vin.

Şi s-a luat după omul acela necunoscut, şi a ajuns la vapor.

- Hai mai înăuntru, în vapor, că aicea, în margine, încă nu-s frumoase! a îndemnat-o el.

Ajungând mai înăuntru, omul a închis uşa, a dat drumul vaporului şi a dus-o înapoi la tată-său. Ea s-a zvârcolit, a bocit, a răcnit, că i-au rămas băieţii. Ce să facă?!

A vrut împăratul s-o mărite după cel de-a adus-o. Ea a zis că nu. Să-i facă un foişor sus, că ea un an de zile stă acolo să jelească băieţii şr bărbatul, şi apoi se căsătoreşte.

Zis şi făcut. împăratul i-a făcut pe voie.

Acum, bărbatu-său a auzit şi el de cele petrecute. Ce să facă? Aluat un băiat subsuoară, şi pe celălalt subsuoară şi-a plecat după ea.

Trebuia să treacă prin apă cu băieţii, să treacă în eea parte.

Mergând pe apă, dă să se înece, şi a scăpat băieţii. Amu, se tot duceau băieţii pe apă. Şi mâi la vale, tocmai la vale, unde era o stână, i-au prins nişte ciobani, i-au tras la mal şi i-au crescut ei pe băieţi, ca pe copiii lor.

El, ciubotăraşul, a trecut de ceea parte şi a ajuns în oraşul unde era ea şi, după ce a văzut unde stă fata împăratului, s-a dus la un negustor şi l-a întrebat:

- Domnule, nu ai nevoie de un slujitor?

- Ba da, am. -Apoi, iaca, eu...

- Am nevoie să te duci cu covrigi în târg, să-i vinzi.

- Bine.

S-a luat şi s-a dus. Şi trecând el pe sub foişorul ei, a început să strige:

- Fată de împărat ce eşti! Nu îţi e milă de bărbatul tău dintâi şi de băieţii tăi? Nu îţi e milă?!

Ea l-a cunoscut după vorbă şi a zis:

- Dragul meu, tu eşti?

- Eu sunt.

- Dar ce-ai făcut cu băieţii? Cu cine i-ai lăsat?

- Uite-aşa, aşa...

Şi-i povesti tot ce se întâmplase. La urmă, fata împăratului a dat drumul la o pungă de bani.

- lai, să ai şi tu cu ce trăi!

I-a luat el şi s-a întors acasă.

Pe drum a dat de pomană covrigii ce-i mai rămăseseră, iar negustorului i-a dus mai mulţi bani decât făcea toată marfa, ca să-l mai ţie negustorul în slujbă până ce va putea el să vorbească din nou cu fata împăratului.

- Măi, dar tu ai câştigat bine azi! s-a bucurat negustorul. Mâine te mai duci?

- - Mă duc!

L-a trimis aşadar a doua zi. Şi ciubotăraşul a trecut pe sub foişor, strigând:

- Fată de împărat, nu ţi-e milă deloc de bărbatul dintâi şi de copilaşii tăi?

Ea n-a răspuns nimic de astă dată. l-a dat o pungă de bani şi el s-a dus.

A treia zi, iar a trecut pe acolo cu covrigi, şi iar a strigat:

- Fată, fată de împărat ce eşti, nu îţi e milă de bărbatul tău dintâi şi de copilaşii tăi?

Şi ea i-a răspuns:

- Dragul meu, vino mâine, luăm caii tatei,
încălecăm amândoi şi ne ducem! Merg cu tine!

A venit el a doua zi, după cum Ie-a fost vorba, s-au suit călare amândoi şi s-au dus în lumea lor. Şi au mers, şi au mers călare, până nu au mai putut merge caii. Dacă au văzut ei că nu mai pot merge caii, i-au lăsat şi au pornit-o pe jos până n-au mai putut nici ei să meargă. Şi s-au oprit pe un tăpşan cu iarbă. Ea a pus capul oleacă, şi a adormit. Dar a zis înainte:

- Dragul meu, să nu mă laşi să dorm mult!
Olecuţă, numai, şi să mergem!

Nevastă-sa avea o brăţară frumoasă la mână. El i-a scos brăţara în timp ce ea dormea şi se tot uita la ea. Şi cum şedeau acolo, era cam la vale, a scăpat brăţara din mână. S-a dus brăţara la vale şi, pe neaşteptate, a venit un corb şi i-a luat-o. Şi corbul tot zicea că stă ici, că stă dincolo, şi l-a făcut pe ciubotaraş să tot fugă după el. Şi numai odată s-a ridicat corbul în sus şi s-a dus în lumea lui, şi ciubotăraşul a rămas. S-a întors pe tăpşan s-o găsească pe nevastă-sa, dar ea nu mai era acolo. Ce să mai facă? S-a luat şi el prin

pădure singur, singur şi s-a dus în lumea lui. De mult cât a umblat, s-au rupt hainele pe dânsul.

La o vreme a ajuns într-un loc, lângă o peşteră unde i s-a părut lui că ar fi ceva. Şi când s-a apropiat, a văzut acolo un bordei. Atunci a strigat de afară:

- Bunicule, bunicule, eşti acasă?
- Da, acasă! Vino încoace!
- Nu pot să intru, că sunt gol!
- Vino aşa cum eşti!

A intrat atunci în bordei şi moşneagul acela i-a dat un rând de haine, zicându-i:

- Dragul moşului, bine ai venit aici, că vei rămâne în locul meu. Eu de acu' mor, că sunt bătrân.

Şi a rămas ciubotăraşul acolo. Se ducea ziua pe mare - şi se întorcea noaptea la bordei. Şi aşa a petrecut el acolo multă vreme.

Odată a ieşit el din bordei şi s-a aşezat, ia aşa, cu faţa în sus pe iarbă. Cum şedea el aşa gândindu-se la toate cele, numa' iaca a venit un corb din zbor, şi numa' şi-a dat drumul într-o gaură. Ciubotăraşul, când l-a văzut, fuga, fuga, şi a înfundat gaura, ca să afle ce-i acolo.

Şi când a pătruns înăuntru, ce-i văzură ochii? Avea corbul în ascunzătoarea aceea o masă frumoasă, plină cu lucruri din cele mai minunate şi, printre ele, brăţara nevestei sale, pe care i-o luase. Atunci a prins corbul şi l-a omorât, de ciudă că i-a furat brăţara şi n-a mai găsit-o pe nevastă-sa. A luat apoi brăţara, dar şi alte podoabe de acolo, care de care mai frumoase, şi s-a întors la bordeiul moşneagului.

Aici, unde stătea el, venea din când în când vaporul turcesc şi cei de pe vapor luau lucruri frumoase de la ciubotăraş, fără să-l întrebe de unde are asemenea minunăţii, şi-i lăsau în loc câte o putină cu brânză.

Nevasta ciubotăraşului, trezindu-se singură pe tăpşan, s-a hotărât să meargă unde o vedea cu ochii şi aşa a ajuns într-un oraş. Nimerise în acel oraş tocmai când era alegere de împărat. Se zvârlea o coroană, aşa, în sus şi într-al cui cap pica, acela era ales împărat. S-a îmbrăcat ea bărbăteşte şi s-a dus acolo, să caşte gura. Şi când au zvârlit cu coroana în sus, i-a picat ei pe cap. Au făcut-o împărat (nimeni nu ştia că este femeie) şi a rămas împărat în oraşul acela.

Odată, când a venit iar vaporul la ţărmul unde-şi avea bordei bărbatu-său, acesta a vârât într-o putinica ce mai rămăsese din lucrurile cele frumoase. Deasupra a pus brăţara. A legat bine putinica, a astupat-o cu un capac bun şi a trimis-o spre acea împărăţie unde auzise că acum este ea împărat.

Când a ajuns vaporul la împărăţie, ea se afla acolo şi, văzând putinica, a mers şi a ridicat capacul, să vadă podoabele. Uitându-se înăuntru, ochii îi căzură pe brăţara care era aşezată deasupra. Nu mică îi fu mirarea când o văzu: era într-adevăr brăţara ei!

Repede a chemat atunci pe cei de pe vapor şi i-a întrebat:

- Cine v-a dat brăţara asta? Spuneţi-mi degrabă de unde o aveţi?
- îi din cutare loc, răspunse careva.
- înapoi! Plecaţi acolo, să mi-l aduceţi pe acela care v-a dat brăţara!

Şi a venit vaporul după el, şi l-a adus. Şi când a ajuns, nevastă-sa i-a zis:

- Dragul meu, ce-ai făcut? Cum de m-ai
lăsat acolo, pe tăpşan?

El i-a povestit păţania cu corbul cel viclean şi ce-a făcut până se statornicise în acel loc, unde şi aflase că ea a fost aleasă împărat nu departe de locul acela.

Auzind toate prin câte trecuse, nevastă-sa spuse în cele din urmă:

- Hai, repede, să te îmbrac! Tu ai să fii
împărat, şi eu împărătească.

Şi a rămas el împărat şi ea împărătească.

Băieţii lor, feciori în puterea vârstei, erau tocmai atunci în oastea împăratului, paznici la palat. Şi unul şedea de o parte de uşă, şi unul de cealaltă parte. Şi cum şedeau ei acolo, numa' ce aud, din întâmplare, pe împărat şi împărătească, cum îşi spuneau:

- Unde or fi băieţii noştri? Vezi cât de bine am ajuns noi şi, dacă ar fi şi ei aici, ar fi şi mai bine!

- Dă, ce să facem dacă nu-s...

Şi din una, din alta, şi-au amintit că băieţii lor aveau nişte semne pe trup.

- Dacă nu vă supăraţi, ce semne aveau
băieţii dumneavoastră? întrebară deodată oştenii
care stăteau de strajă la uşă.

- Unul avea un semn în cutare loc, iar
celălalt în cutare loc...

-Apoi... chiar noi avem semnele de care aţi ;pus!

- Cum se poate?!

Şi numai ce se apucară împăratul şi îm-tărăteasa să le cerceteze degrabă semnele. Şi iăsindu-le, strigară de bucurie:

- Vai de mine, aceştia sunt într-adevăr băieţii

• oştri! Şi i-au întrebat pe băieţi cum a fost cu dânşii. - lată, au povestit băieţii, pe mama a luat-o jn vapor şi a dus-o departe, şi atunci tata, ca s-o găsească, ne-a luat subsuoară, a plecat după ea şi ne-a scăpat pe apă... Şi ne-au crescut de mici nişte ciobani, şi amu am ajuns de suntem oşteni. De bucurie, împăratul şi împărăteasa au luat îndată băieţii înăuntru şi i-au gătit cu haine strălucitoare, ca pe nişte feciori de împărat. Şi de atunci au fost cu toţii fericiţi...

CUPRINS

POVEŞTI CHINEZE

Spiritul vulpii / 5
Arborele de ceai verde / 18
Pasărea de aur şi duhul pădurii / 26
Zeiţa florii de păr / 40
Surorile gemene / 54
Duhul Scorpionului / 74
Doi fraţi şi aurul / 85
Povestea vânătorului / 88

POVEŞTI POPULARE ROMÂNEŞTI

Păcală / 97
Păcală - măgar I 97 *Cum a bătut Păcală pe dracu I* 100 *Păcală ajunge crâşmar şi morar, dar tot Păcală rămâne I* 102
Voinicul Ierculean, Feciorul-lepei / 104
3iubotăraşul / 131

PREŢUL
2950 +

iwi

Contravaloarea timbrului literar,
reprezentând 2% din preţul de vânzare cu amănuntul
se va vira la Uniunea Scriitorilor din România,
cont virament nr. 45106262,
banca: B.C.R.-S.M.B.

Redactor: Măria Morogan
Tehnoredactor: Aura lordache
Culegere şi paginare computerizată:
Doina Ion

TipARlll EXECUTAT ÎIN ATEIÎEREIE
TipoqRAfÎEi SOGEND
FOCŞAINÎ sub COMAINCIA
NR. 475/96